

JÖESTÉ!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calea Regele Ferdinand 64-6
Telefon: 61

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
F Ü G G E T L E N
POLITIKAINAPILAP

CLUJ 1936. V. ÉVFOLYAM
SZEPTEMBER 6.
206. SZÁM Vasárnap

Zászlók az árbócrudakon

A szivárvány minden színét felhasználta már az ember, hogy nemzeti, vagy felfogásbeli együtvértartását kifejezésre juttassa. Valóban színpompás látvány is egy nemzeti színekkel fellobogózott város, vagy egy-egy elvonuló csapat, melynek tagjai az a zászló halad, aminek becsületéért az alája csoportosultak élve akarták is készek feláldozni. Valóban szép látvány és szép a gondolat is, amit a színek szimbólizálnak. Legtöbbször az, mert hiszen az ember természetesen csak a nagyszerűt, a nemzeti és jót mutogatja, ami mögötte van, azt nehéz függönyként máz takarja a külvilág elől. És az ember, legyen bármilyen nemzetiségű is, bekönnytelenül is tisztelettel tekint a másik nagy családra: a másik állam lobogójára, mert nagy lelki elvetelésére vallana az, ha nem adná meg annak azt a megbecsülést, amit a magáéval szemben joggal megkövetel, még akkor is, ha felfogásban egy világ választja is el tőle. A nemzeti színek tisztelete, szinte az emberrel születik és gyökerei egy mélységűek a vallás érzésével. A nemzeti színeké...

Vannak azután zászlók, melyeket különböző nemzetiségűek emeltek egy gondolat jelképeként árbócrudak és tanácsok az egyszínű lobogók épp olyan gondolatokat ébresztenek az emberben, mint a tarkák és összeválogatottak. Ezeknél az egy szín használatát és alkalmazását a nemzetköziség terét jelenti és ha a gondolat nemes, az éjjelkor önkénytelenül tiszteljük is. Vannak zöldek, az úgynevezett "kosztagazda" internacionalék jelképei, melyek a tavaszkor zöldelő rétek és ahol az együttműködés reménységét mutatják. Egy osztály együttműködésén teljenek. Vannak vörösek, melyek a hűség, a hajnal pirját, az életet, a melegséget adó tűz vörösét szimbólizálják és amelyeket a második, harmadik, negyedik, ötödik internacionalé munkásság társadalmi osztályai választottak ki maguknak. Vitatkozni lehetne azokon az érzéseken, amelyek a zászló látása az emberből kivált, hiszen a történelem tanúsága szerint a hajnali pir sok esetben kőpusztító tüzek rőt fényébe örvénylett és életadás helyett életet vett el a vér patakja, de erről a zászló és akik annak idején kiválasztották, nem tehetnek, mert ők az egyetemes emberi jogokról és a munkásság életszínvonalának felemeléséről álmodoztak. Szép álmokról... És most felvonult a harmadik szín is a nemzetköziség árbócrudára: a fekete, amit a kereszténység a gyász, az ötödik internacionalé: az anarchisták és a nihilisták csoportja a sötétség jelképezésére választott ki. Talán egyetlen szín se találóbb, mint

ez, mert valóban a sötétnél sötétebb sötétséget képviselik hordozóik.

Zöld, vörös és fekete az internacionalé lobogója. Markáns, erős színek, szelídség nélküliek. Materialista színek és élesen elütők a fehérrel. attól, amit nem választott ki

magának egyetlen internacionalé sem, pedig az emberiség, az igaz humanizmus, a kerteles nélküli őszinteség, a mocsoktalan és a vezeklő magához emelő becsületesség szimbóluma lehetne, de hol van az a fehér ember, hol van az igazi

humanista, hol a kerteles nélküli őszinteség és főleg a megbocsátási tudó, mocsoktalan emberi becsület? S hol van a habfehér, vakító fehér lobogó, ami jelképe lehetne? A szennyos kosárban.

(myt.)

Bevonultak a zendülő csapatok a lángbaborult Irunba

Largo Caballero az új spanyol miniszterelnök
Valamennyi fronton fellángoltak a harcok

Holtpontra jutottak a békéltető tárgyalások

(LONDON.) Az utolsó 24 óra úgy látszik döntő fordulat elé állította a spanyolországi eseményeket és végzetesen nehéz helyzetbe hozta a hivatalos kormányt úgy, hogy az tegnap délután le is mondott. Lemondását Azana elnök elfogadta és Largo Caballero, a szocialista vezető bizta meg az új kabinet megalakításával. Caballero ennek a megbízatásnak eleget téve, összeállította az új miniszterek névsorát, melyben helyet kaptak Jesus Hernandez

és Uribe kommunisták, Itiera balpárti radikális és Giral is, aki azonban csak tárcanélküli miniszterséget vállalt. Az új kormány — angol politikai körök véleménye szerint — már aligha fogja tudni megmenteni a helyzetet, bár összetételénél fogva arra enged következtetni, hogy nincs szándékában a szovjet rendszert bevezetni, hanem együtt szeretne haladni még a mérsékelt baloldali polgári pártokkal is.

Sevillai rádió jelenti, hogy közvetlen Toledo környékén tegnap heves ütközet fejlődött ki a zendülő guarda civile és a kormánycsapatok között, melynek során mindkét részből súlyos veszteségekről számolnak be a külföldi leadók is. Hasonlóan súlyos veszteséggel járt a Talavera de la Reina környéki küzdelem is, hol a zendülők a Havas iroda közlése szerint tért nyugatra. Igen elkeseredett harcok folytak Malaga előtt is, melyet annak ellenére, hogy De Lano La Lineából minden tartalékot erre a szakaszra dobott, még mindig nem tudott elfoglalni.

Huesca és Ovideo környékén is tombol a harc és itt a kormánybeliek vannak túlsúlyban és előnyben. Csak a Guadarrama szakasz csendes, de amint a Stefani iroda jelenti, az iruni harcokban részt vett csapatok egy részének erre a szakaszra vonása már is megkezdődött és egész bizonyos, hogy néhány napon belül a főváros ostromára is sor kerül. Dél felől azonban De Lano csapatainak előnyomulása tovább tart és egyes helyeken 100 kilométerre közelítették meg Madridot.

TÁMADÁSTÓL TART A KATALÁN KORMÁNY

(BARCELONA.) (Reuter.) Irun elestének hírére rendkívüli minisztertanácsra ült össze Companys elnökletével a Katalán-kormány és egyrészt attól tartva, hogy a Franco csoport győzelem esetén meg fogja kezdeni támadását Katalánia ellen is, másrészt az olasz demars és a várható beavatkozás miatt, elhatározta a köztársaság haderejének teljes mozgósítását, fegyverbe szólítva 18-tól 45 évig minden korosztályt. Hadsereg főparancsnoknak egy

Irun után a további cél: San-Sebastian

(HENDAYE.) Az elfoglalt Irun és Behobiából egész délután át tartott a menekülés a francia határ felé mindaddig, amíg Moila csapatainak nem sikerült a gépfegyverosztatokkal védett nemzetközi határhidat elfoglalni. Azután már a menekülők a még el nem foglalt Guadalupe erődbe igyekeztek. A Havas hírszolgálati iroda közli, hogy Irun város elfoglalása még a messziről szemlélőre is a legszomorúbb benyomást tette.

Az egymásután lángbaboruló házak füstje és a visszavonulás közben is egyre ropogó fegyverek hangja felejthetetlenül tragikus élmény marad mindazok előtt, akik a francia határszélén állva nézték a lejátszódó eseményeket. A Moila féle csapatok nagyrésze tegnap délelőtt 11 órakor elérte a város legnagyobb épületét, a gyufagyárat, melyet elkeseredett harcok után tudott csak elfoglalni. Közben déli oldalról előrenyomultak a San Marcial erődtől birtokló marokkói csapatok is és délre már elérték az iruni városházát. A kormány milícia csak lépésről-lé-

pésre visszavonulva engedett és közben minden épületet felgyújtott úgy, hogy csakhamar sűrű füstfelhő borította a fehér falu házak csoportjait. Kora délután egy menekültekkel tele vonat érkezett a francia határ, melyre tele volt asszonyok és gyermekekkel, majd az autók hosszú sora menekült át a határon és a fegyveres milícia egy része is. A határon erős létszámú francia sorkatonaság várta az átlépőket és lefegyverezte őket, lefoglalta az autókát is, annak elelnére is, hogy a menekülők kijelentették, hogy azok a madridi kormány tulajdonai. A burgosi leadó közli, hogy a további cél a Guadalupe erődfoglalása és San-Sebastian teljes körülrázása, amiben a oorradalmi hadihajóknak is nagy szerepük lesz.

MINDENÜTT ERŐS HARCI
TEVÉKENYSÉG

(SEVILLA.) Franco tábornok tegnap a sevillai leadón keresztül közölte a toledói Alcazar védőivel, hogy tartsanak ki, mert a megszállás órája közeleg. Ugyancsak a

Diaz nevezetű volt szakaszvezetőt nevezték ki.

ZATONYRA JUTOTT BÉKI-TÉJI KISERLETEK

(ST. JEAN DE LUZ.) (Havas.)

Az argentin ügyvivő elnöklete alatt tegnap ismételt összeült felek között még mindig nem lehetett megfelelő tárgyalási alapot találni, mert

a pamplonai nacionalista kiküldöttek Franco tábornok utasítására a kormány milícia részéről a fegyverletételt szabták első feltételül, kilátásba helyezve erre az esetre az exponált vezetőik kivételével mindenki számára a bántatlanságot. Tegnap különben a barcelonai amerikai ügyvivő is megjelent St. Jean de Luz-

ban és ott a spanyol jobb és baloldali kiküldötteknél a legenergikusabb hangon tiltakozott a Cane torpedónaszádóért sérelem miatt. Emellett hajót ugyanis egy jelzésnélküli repülőgép 60 kilométerre a partoktól bombázni kezdte. A megbízottak az amerikai ügyvivő tiltakozását közölték kormányaikkal.

kamarai mandátumokat paritás alapon osztották el a kisiparosok a kiskereskedők között, Oradean dig a kiskereskedők kétszer annyi mandátumot kapnak, mint a nagyreskedők, addig nálunk a kisipar, illetve kiskereskedelem a nagykereskedők husz mandátumával szemben csupán öt-öt mandátumhoz jutott.

A törvény értelmében a kamarák vezetőisége felterjesztette a miniszterkabinetnek azokat a kategóriákat, amelyek a választásokon szerepelni fogynak. Eredeti terv szerint arról volt szó, hogy hat kategóriát szerepeltetnek, de később ezt a tervet módosították és úgy döntöttek, hogy az ipar, mint a kereskedelemnél, csupán két kategóriát állítanak fel a kisiparos, illetve kiskereskedő és nagyiparos, illetve nagykereskedő kategóriát.

A mandátum elosztásánál a fenti kategóriák mellett súlyos sérelem érte a második kategóriába tartozókat. Ugyanis a 25—25 mandátumot a választóság úgy osztotta el, hogy 20 mandátum jut a nagykereskedőnek, illetve nagyiparnak és csupán 5—5 mandátum marad a kiskereskedőknek és kisiparosoknak. Ezt az elosztási tervet a jövőhagyás gott felterjesztették Bucurestiben ahol azt elfogadták és megerősítették s így amennyiben azt közigazgatási bíróságnál nem támadná meg, úgy a mandátum elosztás jogerőre emelkedik. Tekintve, hogy a közigazgatási bíróságon való perlés hosszadalmas idővesztéssel, nem valószínű, hogy erre sor kerülne s így monhatni, hogy a mandátum elosztás ebben a formában jogerőre emelkedett.

Hogy mennyire méltánytalan mandátumok fenti elosztása, a legjellemzőbb az alábbi kimutatás:

A kamara területén összesen 83 nagykereskedőt tartanak nyilván akik között 20 mandátum oszlik meg. Vagyis minden 41 tagra jut egy mandátum. Ezzel szemben 3647 kiskereskedőre csupán 5, vagyis mindössze 728 tagra jut egy mandátum. Hasonló a helyzet az iparos kategóriában is, ahol 162 nagyiparos között 20 mandátum oszlik meg, vagyis 1462 kisiparosnak csak 5 mandátum jut.

Az érdekelt kiskereskedők és kisiparosok méltán fájlalják és sérelmezik a mandátumok ilyen való és számszerű elosztását, különösen akkor, midőn többi városokban a mandátum elosztás egyforma paritásos alapon történik.

HÁROM HÓNAPRA ÍTELTEK EGYSZÖR FŐHADNAGYOT SZOLGÁLATBÓL VALÓ IGAZOLATLAN TÁVOLLEMIATT

(CLUJ.) A hadbírósg tegnap tárgyalta dr. Popescu Gheorghe főhadnagynak, az oradeai katonai kórház orvosának ügyét, akit szolgálatból való igazolatlan távollét miatt helyezték vád alá. A katonatisztnak április 10-én kellett volna visszatérnie a 10 hónapos szabadságáról, azonban csak május 15-én tért vissza szolgálati helyére. A hadbírósg 3 hónapot fogházra ítélte a szolgálati mulasztást elkövetett főhadnagyt.

A CLUJI SÜTŐMUNKÁSOK folyó 6-án, vasárnap délután 4 órakor az Építőmunkás Otthonban szakmai gyűlést tartanak.

A BUDAPESTI III. KERÜLETI összes profijátékosait eladta és a nemzeti bajnokságban ifjúsági játékosok szerepeltet. Az MLSZ most felszólította a klubot, hogy szerződtesse 11 profijátékos, különben a csapatot törölni fogja a bajnokságból.

Döntött a nemzeti-parasztpárt a gárdák ügyében

Az állandó választmány bizalmasan a kormánnyal szemben „Ameddig a katonai jellegű alakulatokat fel nem oszlatták,”

(BUCURESTI.) Pénteken este 9 órakor folytatták a nemzeti parasztpárt állandó választmányának ülését. Tudvalevőleg az üléseket délelőtt 9 órakor kezdték meg, azonban határozathozatalra csak az éjszakai órákban került sor, mert egyes napirenden levő pontok fölött a nemzeti parasztpárt vezetőségének tagjai között heves vita kezdődött.

A NEMZETI PARASZTPÁRT HAJLANDÓ FELOSZLATNI GÁRDÁJÁT, HA...

Mihalache, a nemzeti parasztpárt elnöke beszámolt arról, hogy Iuca belügyminiszter arra kérte őt, hogy a nemzeti parasztpárt gárdáját oszlassák fel és a további szervezési munkákat szüntessék be. Az elnök kijelentette, hogy Iuca belügyminiszternek azt a választ adta: amennyiben feloszlatták azokat a szervezeteket, amelyek szükségessé tették a nemzeti parasztpárt védőgárdájának megszervezését, úgy a vezetőség lesz az első, amely ezeket a gárdákat feloszlattja. Az állandó választmány teljes egészében magáévá tette Mihalache álláspontját és kimondta, hogy a nemzeti parasztpárt csak abban az esetben hajlandó feloszlattani a parasztgárdákat, ha arra a követelt biztosítékot megkapja.

BIZALMATLANSÁG A KORMÁNNYAL SZEMBEN

(BUCURESTI.) Pénteken este 11 órakor fejezte be a nemzeti parasztpárt állandó választmánya nagy érdeklődéssel várta ülését és utána a sajtó képviselőivel közölték azt a nyilatkozatot, amelyet a nemzeti parasztpárt a kormánynak is el fog juttatni. Elsősorban is az állandó választmány kifejezi bizalmatlanságát az újonnan alakított kormány iránt, amelyből hiányzik Titulescu. Ami a gárdák feloszlattását illeti, amelyet a kormány tervez, a nemzeti parasztpárt minden időben a katonai jellegű alakulatok ellen volt és a nemzeti parasztpárt soha nem mulasztotta el az alkalmat felhívni a kormány figyelmét arra, hogy milyen veszélyeket rejtenek magukban ezek a katonai alakulatok, amelyeknek működése teljes anarchizmusra vezet. A parasztgárdákat az az elkerülhetetlen szükségesség hívta életre, hogy a nemzet érdekeit és tagjait megvédje. A parasztgárdák soha egyetlen törvény ellen sem vétettek.

AMEDDIG A KATONAI JELLEGŰ GÁRDÁK MŰKÖDNEK...

A nemzeti parasztpártnak az a meggyőződése, hogy a kormány nem fogja tudni végrehajtani a katonai jellegű alakulatok feloszlattását, emiatt a nemzeti parasztpárti gárdák mindaddig működésben maradnak, ameddig ezek a katonai jellegű alakulatok továbbra is működésben vannak és veszéllyel fenyegetik

az ország biztonságát. A parasztgárdák tovább is megőrzik törvénytisztelő magatartásukat és abban a pillanatban, amikor a rend véglegesen helyreállott, önként kimondja a feloszlattást.

MEG KELL TARTANI A KÖZSÉGI VALASZTÁSOKAT

Követeli az állandó választmány, hogy a kormány ne halassza tovább a községi és megyei tanácsválasztások megtartását, hanem azokat az egész országban egy napon tartsa meg. Ami a munka és kereskedelmi

kamarákat illeti, a nemzeti parasztpárt teljes szabadságot biztosít az egyes foglalkozási alakulatoknak, hogy érdekeiket követhessék.

Vége az állandó választmány a nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottságának ülését szeptember 24-re hívta össze.

A Curentul a nyilatkozat utolsó részéhez hozzáfűzi, hogy a nemzeti parasztpárt elnökségének kérdését a végrehajtó bizottság ülésén fogják eldönteni, valamint a párt jövőbeni taktikai magatartását is.

3 mtr. finom szövetet adunk egy basznál ruha vagy kabátért
SISTEM AMERICAN áruházban Srt. Memorandului 24.

Ma aláírták a francia-lengyel katonai egyezményt

(PARIS.) (Havas.) Ridz-Smigly tábornok lengyel hadsereg főfelügyelő tegnap Daladier hadügyminiszter és Gamelin vezérkari főnök kíséretében megsejmelte a francia-német határon kiépített u. n. Maginot erődtítmény vonalait és utána Strassbourghban töltötte az éjszakát. A közönség mindenütt igen nagy ünneplésben részesítette. A Reuter hírszolgálati iroda azt a szenzációs hírt közli, hogy Ridz-Smigly tábornok felhatalmazást kapott arra, hogy a mai nap folyamán Párisban francia-lengyel fegyveregyezményt írjon alá. Ez az egyezmény, melynek megsejvezésén már hetek óta dolgoznak, állítólag készen is van.

Rendkívüli angol minisztertanács a palesztinai zendülés végleges letörését határozta el

(LONDON.) (Reuter.) Nablus környékén tegnapelőtt lejártszódtott arab-angol összecsapás sokkal komolyabb jelentőségű, mint azt az első hírekből gondolni lehetett volna. Megállapítást nyert ugyanis, hogy egy támadást, melynek az arab vezetőség később tervszerűtlenségét hangoztatta, előzetesen előkészítették és ez a felkészültség eredményezte azt, hogy az összecsapás során négy angol tiszt és 12 angol katona sebesült meg életveszélyesen. Ez és az utolsó 48 órában lejártszódtott több hasonló természetű megmozdulás arra készítette a jeruzsálemi angol fő-kormányzót, Watchopet, hogy szikratávirat útján tegyen jelentést az angol külügyi hivatalnak. A távirat vétele után a Downing Street jelenlegi vezetője: Halifax lord (Eden külügyminiszter tudvalevőleg beteg) azonnal jelentést tett Baldwin miniszterelnöknek, aki sürgős minisztertanácsot hívott össze. Az értekezlet a következőkre határozta el magát: Azonnal beszünteti a délangliai hadgyakorlatokat, onnan négy hadosztályt teljes felszereléssel utnak indít jeruzsálemi rendeltetéssel, ahová a csapatok e hó 11-én már meg is érkeznek. Gondoskodik a négy hadosztály tartalékszerjő utánpótlásáról is és ezért készenléte helyezi az e hadosztályok kötelékébe tartozó tartalékosokat is, kiket esetleges bevonulásukról hivatalos formában azonnal értesít. A minisztertanács elhatározása az angol politikai köröket, akiket az utóbbi napok eseményei rendkívüli módon felizgáltak, megnyugtatta. A tegnap délután megjelent angol lapok kivétel nélkül helyeslik a kormány energikus eljárását és a News Chronicle megjegyzi, hogy erre már hónapokkal ezelőtt szükség lett volna.

Sérelem érte a kisiparosokat és kiskereskedőket a kamarai mandátum felosztás során

(CLUJ.) A közelgő kereskedelmi és iparkamarai választásokkal kapcsolatosan méltánytalanság érte a

kamara körzetébe tartozó kisiparosokat és kiskereskedőket. Ugyanis, amíg a többi ardeai városokban a

Ragyogó műsorral, felfrissített társulattal nyit a színház

Dr. Kádár igazgató nyilatkozik az új játékrendről, forgószínpadról, amely legnagyobb újítása lesz az új évadnak

(CLUJ.) A színházi évad küszöbén a nyári kihaltságba merült színésztársulat környéke újra megélénkült. A színház kapu gyakran csapódik be egy-egy újonnan visszaérkezett színész, aki a nyári szabadság után, a padokon ismétlődő ünnepi ismert kedvenceink, meglehetősen köszöntik egymást, lelkesen beszélgetnek a nyaralás eseményeiről és a legújabb színházi eseményekről.

Néhány nappal ezelőtt érkezett a színház külföldi nyaralásából dr. Kádár Imre igazgató, aki azonnal munkához is látott. Gróf László főrendezővel behatóan tanácskozott az új repertoárjának összeállításáról és a rendezési kérdésekről.

KÁDÁR IGAZGATÓ NYILATKOZIK

Munkatársunk tegnap felkereste hivatalában dr. Kádár igazgatót, aki a művészi célkitűzésekről, a technikai újításokról és az együttesben történt változásokról érdeklődött.

— A színház szeptember 24-én Hamlet-tel nyit — mondotta az igazgató. — A klasszikus sorozat keretében bemutatásra kerül Vörösmarty Mihály „Csongor és Tündé”-je és Shakespeare „Lear király”. Csongor és Tünde különben október hó 28-án disztribúciós keretében kerül színre, amikor 240 esztendeje lesz annak, hogy Felvinczy György, az első magyar színigazgató engedélyt kapott I. Lipót császártól hivatásos társulat megalakítására. Prózái darabok közül műsoron szerepel Bernhard Shaw Szent Johanna-ja, Ibsen Peer Gynt-je, Gorkij Éjjeli menedékhelye, Karinthy új darabja, a Nagy 17 kiadású, amely itt kerül először bemutatásra, továbbá Szép Ernő: Szivárványdobogás, Földes Imre: Ifj. Horváth Pál, Kállai Miklós: Roninok kincse, Vasváry: Hölgyek és urak, Kosztolányi: Édes Anna és több ardeali szerdátűző műve. Operettek közül az évad első hónapjaiban műsorra kerül a Csárdás, Csavargó, Meseáruház, Csodahajó, Szonja és számos klasszikus darab.

FORGÓ SZÍNPAD

— A közönség esztendő óta sürgeti és követeli a forgószínpadot. Nem vagyok szerelmes a forgószínpadba — folytatta dr. Kádár —, mert a rendezőt felületességre és arra csábítja, hogy a dolgokat a könnyebbik végükön fogja meg és tulajdonképpen mechanizálja a színházi előadást. De vannak ma olyan darabok a modern repertoárban, amelyek lehetetlen volt forgószínpad nélkül előadni. Ezért az igazgatóság úgy határozott, hogy az eddigi merev színpadot forgó szerkezettel látja el, amellyel nem fogunk visszaélni és ügyelünk arra, hogy ezzel a technikai újítással ne mechanizáljuk el a rendezést. A forgószínpadot, amely a megnyitáskor már készen fog állni, fel és leszerelhető lesz és így csak akkor használjuk, amikor feltétlenül szükség van rá.

MODERN VILÁGÍTÓBERENDEZÉS

— Ezzel kapcsolatban említem meg, hogy a világítási berendezés modernizálása is hatalmas lépésekben halad előre. Új rendszerű horizontális világítást létesítettünk, ami tökéletes illúziót fog adni a szabad színeket ábrázoló jelenésekben és elkészítjük az automatikus reflektorokat, amelyekkel egy fogantató ke-

zelésével hét szint lehet keverni. Az új transzformátorok beállítása is meg fog történni. Ezekkel akár az egész színpad, akár pedig egyes játéktér-felületeket tetszés szerint a legfinomabb átmenetekkel sötétítünk el, vagy világítunk meg.

A TÁRSULAT RÉGI ÉS ÚJ TAGJAI

— A színésznők közül visszaszerződtek: Benes Ilona, Bánya Éva, Czoppán Flóri, Fényes Alice, Harmath Jolán, Miklóssy Margit, Soly-mosán Magda, Stefanidesz Ili, Sándor Stefi, Wojtitzky Elvira, Kőszegi Margit, továbbá nyolc segédszínész-nő és ugyanannyi férfi. Új női tagok: Felszegi Mária fiatal drámai színész-

nő, aki nemrég végezte a színiakadémia, Zaporcai Margit szintén fiatal énekes-táncos színésznő. Parádi Katus Tebán János mellett a klasszikus táncok mestere lesz. A színészek közül Balázs Samun, akit az egyik budapesti színház hívott meg és Sándor Bandin kívül mind visszaszerződtek. Ide szerződött Dési Jenő, aki valamikor Cluj megbecsült táncos jellemszínésze és utóbb több külföldi revütársulat igazgatója és rendezője volt. A színház jellemszínészek és rendezők alkalmazza. Itt kapott szerződést Csengeri Aladár is, aki egy vidéki társulattól tért vissza a cluji színházhoz.

— A próbák e hó 10-én kezdődnek

meg és amint már említettem — fejezte be nyilatkozatát dr. Kádár igazgató — a színház kapui szeptember 24-én meg is nyílnak a közönség előtt.

UJ „TITANOK”

Ez alatt a színpadon Gróf László főrendező hihetetlen türelemmel próbálta ki a színészt, de főképpen a színésznőjelölteket. Mert ezek minden évad elején tömegesen jelentkeznek, akik között természetesen a nők többségben vannak. Stefanidesz papa mindenkinek kívánsága szerint játszik. Itt mindenki érvényesülhet. Táncolhat, énekelhet az úr és nézőtér előtt. A karmester ötször is lejátsza a bevezetést, amíg végre a megrémült próbálkozóknak kijön a hang a borkán, vagy pedig megmeri csókolni a színpadon az első figurát. Életében színpadon az első és igen gyakran a legutolsó figurát...

Bereczky Vilmos.

Magyar fiú nyerte Caranfil légügyi alminiszter ezüst kupáját a braso-i cserkész tábor modellrepülőgép versenyén

(CLUJ.) A hófehér asztalterítőn, közvetlenül az ószi virágok mellett három fénykép fekszik, rajtuk apró, aranyozott cserkészjelvény. Az egyik fényképen két fenyőfa között völgybe látunk, ahol óriási hófehér pillangók telepedtek le a havasi tisztásra. Cserkészszátrak. A képen felírás, Braso, Poiana Jamboree Nationala...

— A braso-i cserkészszátrak látkepe — magyarázza Ilyés Sándor, a legfrissebb magyar győzelem bajnoka, egyszerűen öltözött, rövidre nyírt hajú fiatalember. Öreg cserkész, aki résztvevett a táborban rendezett modellrepülőversenyen és maga fargott gépével megnyerte a legszebb díjat, Caranfil légügyi alminiszter kupáját. Most jól behúzódik a székbe és láthatólag elfogódottan kezd neki mondókájába.

— Augusztus 25-én, kedden, mint a cluji római katolikus cserkészcsapat öreg cserkész tagja indultam én is a braso-i táborban rendezett versenyeken. A modellrepülőgépek versenyét a cserkész-szövetség és a bucurestii CFR Aero Club rendezte. Három kategóriában indították a megjelent 34 versenyző gépet. Első kategóriába tartoztak az egy méterig, második kategóriába az egytől két méterig, harmadik kategóriába a két méteren felüli szárnyatávolságú gépek. Külön csoportot alkottak a motoros modellgépek. A versenyeken az időtartamot, a bere-

pült távolságot számították hatszori megengedett start után. Külön díjazták a szép kivitelű gépeket. A verseny kedvezőtlen időben indult. Össze-vissza fújt a szél, nem volt egyenletes, hanem angol műszóval ugynevezett „bőés szél”, azaz lökéses szél volt. Előkelő katonatisztokból, cserkészvezetők, I. A. R. mérnökökből és Valentin Popescuból, Románia legelső vitorlázó repülőjéből álló bizottság előtt indultak sorshuzás után a gépek, amelyeknek nagyrésze megakadt a környéken levő fákön.

GYŐZELEM!

— Így járt az én gépem is. Felakadt. A versenyeket bucurestii és calarasi cserkészek nyerték meg. Én lemaradtam.

— Hamar megvigasztalódom. Ekor került sor a legnagyobb versenyre, a Caranfil kupa-versenyre. Indultam ebben a versenyben is, kissé megigazítottam gépemet, melynek farka szerencsétlenségemre előző nap eltörtött, úgyhogy össze kellett drótoznom. Utolsó induló voltam. Dobogó szívvvel állottam a starthelyre, aztán a szelek szárnyára bízam a gépet. Gyönyörűen ment. Nagy stabilitás, széles szárnyú gép volt és mozdulatlanul úszott a levegőben. Harminchat másodpercig volt a levegőben, berepült 500 méter távolságot. Aztán hirtelen lebukott. Odarohantam, felvettem és mikor visszafelé jöttem, láttam, hogy mindenki mosolyog rám, többen elém szalad-

tak és szorongatták kezem. Győztem!

— Győzelmem és a szép gép felém fordította a jelenlévő előkelőségek figyelmét. Érdeklődtek hol lakom, hol tanultam, mi szeretnék lenni, milyen anyagból készítettem gépem, kitől tanultam a modellezést és nagyon kedvesen bántak velem. Én eléjük álltam és elpanaszoltam, hogy nagyon szeretek modellgépekkel foglalkozni, de nincs pénzem és ami fő, nincs alkalmam tanulni, szeretnék valahová bejutni. Megígérték, hogy bemutatnak Caranfil alminiszternek, iskolába fognak iratni, kiképeznek a repülésben és az sincs kizárva, hogy segítyt is tudnak majd adni. Megköszöntem nekik. Kimondhatatlanul boldog voltam.

PAPIRREPÜLŐTŐL A REPÜLŐGÉP TERVEZÉSÉIG

— Hosszu évek után először kaptam munkámért ilyen magas elismerést. Már kis diákkorom óta foglalkozom modellgépek építésével. Először papírgépeket engedtem le az emeletről, figyeltem könnyű szállásukat. Aztán könyveket vettem, tanultam és furnirból, selyemből építettem könnyű repülőgép-pillangókat. Csak most jutottam el ahhoz, hogy nagyobb gépet építhessek. Díjnyertes gépem az ötvennyolcadik.

Megmutatja gépét. Hatalmas, ezüsttel bevont selyemből és hajszálvékony nádból készült, 186 cm. széles és 140 cm. hosszú finom alkotmány. Farkán régi karambol nyomai látszik: be van drótozva. Felmutat a szekrény tetejére. Öt kisebb gép teregeti fehér szárnyát. Egyik közülük gumimotoros.

— Repülőgép konstruktor szeretnék lenni — mondja és szemével végig simogatta a kis gépeket. Igéreteket kaptam, tanulni és dolgozni fogok.

HA FELREPÜL A VITORLAS GÉP...

— Egyelőre repülőklubot alakítok városunkban és többi társaimmal együtt tovább dolgozom annak a nagy vitorlázó repülőgépnek megépítésén, amelynek munkálataihoz már tavasszal neki kezdünk. Már félig kész a gép. Októberben, ha minden jól megy, az Isten megsegít, ki-megyünk valahová a környékre és elindítjuk a nagy gépet. Az lesz aztán egy igazi diadal...

Ilyés Sándor öregcserkész elhallgat. Szeme sarkát lát, selyem vászon tömegeket, légszavakat és furnir lapokat. Gondolathoz talán már felvette tervezői fehér köpenyét. A szekrény tetejéről csillogva néznek le rá a győzelmeinek tanul: az ezüst kupa és az ezüst repülőgép.

(m. b.)

Rendkívül olcsó Iskola-Hét

az

A. B. C.

olcsó textiláruházban Cluj, Str. G. Neculcea No. 1

Intézeti pepita	Lei 23.—
Intézeti sötétkék 140 cm. széles szövet	Lei 188.—
Intézeti sötétkék cheviot szövet	Lei 75.—
Intézeti fehérneművászon	Lei 33.—
Intézeti mosóvászon	Lei 19.—
Intézeti törülköző	Lei 18.—
Intézeti pokróc	Lei 185.—

MOZI

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Szombat, vasárnap premier: SHIRLEY TEMPLE világsikerű filmje: A KIS LAZADÓ. Műsor előtt: I. A legújabb fox világhírű II. A brasovi cserkész jamboree filmje.

CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

MARTHA. Flaton világhírű operája. Főszerepben: Helge Rosange, Georg Alexander, Fritz Kampers. Magyar feliratok.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

I. TARZAN VISSZATÉR. Tom Tejlerrel.
II. Angol házasság. Renate Müllerrel, Georg Alexander, Adela Saudrock.
III. Journal: Micky Maus.
Helyárak: 9 plusz 3 és 15 plusz 3 lej.

OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Szombat, vasárnap: A téli szezon legnagyobb filmje: KARENIN ANNA. Főszerepben: Greta Garbo.

MUNKAS-MOZGÓ MŰSORA:

Szombat, vasárnap 3, 6 és 9 órákor:
Két rész egy előadásban: I. COPPERFIELD DAVID. Monumentális filmdráma. Egy élet paródiaja húzódik ezen filmslágeren. Főszerepben: Lionel Barrymore. Maureen O'Sullivan és Magde Ewans. II. Journal: Micky Maus. Helyárak: 10 és 12 lej.
Minden szünethen fellép a 3 csoda fox-terrier, eddig nem látott idomítások.

Rádió

VASÁRNAP, szeptember 6.

BUCURESTI. 7.20: Ritmikus torna, reggeli zene, szakelődás. 14.50: Harangszó, egyházi beszéd. 12.10: Karének, Marcu zenekar. 19: Időszéri felolvasás. 19.15: Koktánczenekar. 21.05: Felolvasás. 21.20: Rádiózenekar. 23.55: Motzoi zenekar.

BUDAPEST I. 10.30: Hírek. 11. Ref. istentisztelet. 12: Egyházi ének és szentbeszéd. 13.50: Katonazene. 14.45: Világhírű. 15.10: Cigányzene. Előadás. 16: Előadás, zongoraverseny. 17.30: Előadás. 18: Szalonzene. Előadás. 19.30: Csevegés. 20: Magyar operett-egyveleg. 21.35: Hanglemezek. 22.35: Hírek, cigányzene. 24: Jazz zene. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 11: Közvetítés Kaposvárról. Jazz zene. 16: Cigányzene. 18.50: Hírfazene. 19: Előadás. 20.30: Elbeszélés. — 21.30: Hírek

HÉTFŐ, szeptember 7.

BUCURESTI. 6.30: Ritmikus torna, reggeli zene, szakelődás. 13.40: Lemezek. — 21.15: Felolvasás. 21.30: Brahms: Szonáta. 22.05: Lohmann Pál énekel. 22.45: Dinicu zenekar.

BUDAPEST I. 7.45: Torna, lemezek. éterend. 11: Hírek, felolvasás. 11.45: Felolvasás. 15.05: Ének. 15.30: Hírek. 14.30: Orosz balalajka zenekar. 15.40: Hírek. — 18: Felolvasás, cigányzene. 19: Előadás. 20: Zongoraverseny. 20.40: Elbeszélés. — 21.05: Szalonzene. 22.20: Hírek. 22.40: Operaház zenekara. 24: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19.30: Hanglemezek. — 21.10: Hírek.

Petroseniban kerületi tekebajnokságot, melynek díja a Balanescu-kupa, a kerületi csapatai a labdarúgóbajnokságok rendszeréhez hasonlóan bonyolítják le. Az érdekes verseny állása augusztus 16-ikán a következő volt:

1. Minerul	6	5	—	1	975	816	10
2. Hercules	7	4	—	3	1154	1105	8
3. Jiul	5	4	—	1	885	785	8
4. Noroc bun	6	7	—	3	978	905	5
5. Parangul II.	5	2	1	2	817	797	5
6. Vuifurul Alb	5	2	1	2	776	792	5
7. Fiermetul	5	2	1	2	757	821	5
8. Vult. Negru	5	2	1	2	709	735	5
9. Unirea	4	2	—	2	675	671	4
10. Parangul I.	5	1	—	4	805	929	2
11. Fratia	5	—	—	5	725	900	—

A bajnoki versenyek július 19-ikén kezdődtek és azok december 6-ikáig tartanak.

Jusson eszébe, hogy bőr- és talpszükségletét a legtartósabb minőségben Kozák István bőrizletében szerezzék be. Cluj, Calea Regele Ferdinand 25. Főposzával szemben.

Mindenféle házi szövet-
anyagot csak a színel-
miatt híressé vált

SUPER IRIDE

anyaggal festessünk. Le-
rakat Cojocna megye ré-
szére ROYAL DROGERIA
M. RÓZSA S. A. CLUJ.

Sport

A Victoria Munteanuval megerősítve
küzd holnap délután a Juventus ellen

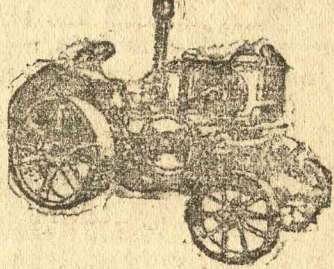
(CLUJ.) A Nemzeti Bajnokság második fordulóján az ország csaknem valamennyi városában nagy küzdelmek lesznek. Clujban a Victoria fiatal gárdája a Juventus látja vendégül, mely nagyon készül erre a mérkőzésre, hogy pontokat szerezhesen. A csapat szerda óta Sinaian tartózkodik, hogy teljesen kipihenve álljanak ki a mérkőzésre.

A Victoria csapatát Pojár edző tegnap este a Juventus elleni mérkőzésre a következőképpen állította össze: Munteanu II., Cherdican — Felecan I., Muntean I. — Pop III., Nistor, Cornea — Farcasan — Cociuban II. — Felecan II. — Căpușan. A csapat tehát Munteanuval megerősítve

veszi fel a küzdelmet, mely a csütörtök délutáni edző mérkőzésen 9:1 arányban vert egy cluji vegyes csapatot. A mérkőzés pontban 5 órakor kezdődik az aradi Mácián bírászkodása mellett, akinek segítőtársai Mann Károly és dr. Stanciu Aurel lesznek.

A nagy mérkőzés előtt délután 2 órakor és délelőtt 9 órakor rendezik meg a CAC Románia ezévi országos ifjúsági atlétikai bajnokságait, amelyen az ország legjobb „ifj” atlétái indulnak és azokon több rekordjavítás is várható.

A kispályán délelőtt 10 órakor az U törpe csapata a CMSC törpék ellen játszik barátságos mérkőzést.

Felvilágosítással szolgál
URBACH ADOLF.
Cluj, Str. Memorandului No. 4.

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTEE
DORTH. MAGYAR GÉPGYÁRI MŰVEK
R. T. BUDAPEST.
H. S. C. S. Nyerszájtraktorok, Gazda-
Drill" merítőkandás rendszerei sorve-
lőgépek. „Dikoria-Drill” lökérek-
rendszerű sorve-
lőgépek
Egyszerűen és gyorsan kezelhe-
tők! Tökéletes munkafelismény
mindenféle maggal.

TEKE-SPORT

Egyéni kupaversenyeket is kiírt
a kerületi tekezőszövetség

(CLUJ.) A tegnapi számunkban közölt „Vármegyei Kupával” kapcsolatban a kerületi szövetség egyéni vándorkupát is alapított, melyért a versenyeket a „Vármegyei Kupával” egyidejűleg tartják meg. Az egyéni kupát a győztes egy évig viseli, véglegesen az a játékos nyeri meg, aki egy folytatásban vagy megszakítással leghamarabb két ízben győz az egyéni versenyekben.

Az egyéni kupáért csak leigazolt játékosok küzdhetnek és pedig Cluj vármegye és Cluj város területéről. Az egyéni kupaversenyeket csak akkor írják ki, ha arra legalább 120 játékos jelentkezik. Az egyéni versenyeket a Vármegyei Kupával egyidőben, a csapatversenyek végén játsszák le. Más pályán csak akkor lehet játszani, ha a csapatversenyek elhúzódása miatt az egyéni versenyeket nem lehetett megtartani. Ez esetben az egyesületek 8 napon belül írásban kell kérjék az új időpont kijelölését.

Az egyéni kupaversenyek 10 dobásosak 9 bábbal kezdve folytatódólagosan. Egy já-

BARÁTKI HAZAÉRKEZETT ORADEARA (ORADEA.) Barátki, a Crisana válogatott játékos a váratlanul hazaérkezett Oradeara. A játékos kijelentette, hogy kiadásának megtagadása miatt a franciák nem voltak hajlandók két évig várni, amíg játékjoga megnyílik és így kénytelen volt hazatérni. Barátkit, mint ismeretes, a bucurestii CFR is leszerződtette és most ez van érvényben. A játékos azonnali játékjoggal igazolják le a vasutasokhoz és nem lehetetlen, hogy vasárnap már játszan is fog új klubja színeiben — Auer mellett.

tékos két ízben nevezhető be, illetve még egyszer megteheti a tíz dobást újabb nevezési díj ellenében. — Nevezési díj személyenként 20 lej. A legtöbbet ütő játékos (tiz dobásból) nyeri egy évre a kerületi kupáját. A következő négy helyezett külön díjat kap.

A győztes által megnyert kupa egyesületénél őrzendő meg, mely anyagilag és büntetőjoggal felelős érte a végleges megnyerésig. — Az egyéni kupa versenyei is tehát, miként a Vármegyei Kupáé, szeptember 20-ikán kezdődnek. A cluji játékosok a csapatversenyekkel egyidőben szeptember 20. és október 12. a vármegyei játékosok október 13. és 20-ika között dobják le versenyüket. Nevezések szeptember 18-ikán este 8 óráig küldendők el a Comitetul Regional de Popici Cluj, Str. Memorandului 8. címre.

UJ TEKEZŐ SPORTEGYESÜLET. III. F. C. elnevezés alatt városunkban új tekező sportegyesület alakult, amely a Valcai-féle vendéglő pályáján megkezdte működését.

A TELHETETLEN SÁROSI

(BUDAPEST.) Sárosi dr. és a Ferencváros közti konfliktus békés elintézése ismét megfeneklett. Sárosi ugyanis most azzal a követeléssel állott elő, hogy a Ferencváros írásban biztosítsa részére azt, hogy amennyiben egy év alatt nem szerzi meg a kért állást, úgy szabadlistára helyezi. Sárosi újabb feltétele annál meglepőbb, mert a Ferencváros mecénásai már szerezték részére állást, de éppen a játékos annak elfoglalását későbbi időpontra halasztotta. A Ferencváros természetesen ezután nem vehette figyelembe Sárosi

újabb kérését és így a tárgyalások meghiúsultak. Valószínű, hogy Sárosi naiv fizetéssel külföldre csábítják és manóval azt igyekeznek elérni, hogy a Ferencváros bocsássa el kötelékéből. — mutat az is, hogy állását nem akarja foglalni. A magyar sportkörök hangulata mind ingerültebb lesz Sárosi iránt, a telhetetlenségében már azt sem tudja követeljen egyesületétől, mely pedig ha 20 ezer lejnek megfelelő jövedelmet biztosított részére.

AZ UNIVERSITATEA CSAK VASÁRNAP
REGGELI UTÁZIK AT ORADEARA
CAO ELLENI MÉRKŐZÉSÉRE

(CLUJ.) Az egyetemi csapat tegnap délután tartott edzése után Eckham mester a következő csapatot állította össze a CAO ellen: Sepsi, Borgea — Jacovici, Golub — Gain — David, Jesa — Draga — Szaniszló — Ploesteanu — Orza. A csapat csak vasárnap a reggellyal utazik át Oradeara Buteanu alelnök vezetésével. Reméljük, hogy Universitatea minden egyes játékosát szívesen látjuk az utolsó percig fog küzdelemmel a csapat sikeresen szerepeljen.

VERIK AZ OLIMPIAI BAJNOKOKAT

(GÖTEBORG.) A nemzetközi atlétikai verseny szenzációja két olimpiai bajnok versenése. A magasugrásban a finn Korkas 204 cm-es új Európa-rekorddal nyert a versenyt és második helyre szorította az olimpiai bajnok Albrittont, aki 202 cm-ugrott. — A diszkoszdobás eredménye meglepetés, mert a svéd Berg 51.48 m-dobásával legyőzte az olimpiai bajnok amerikai Carpentert, akinek eredménye 50 m 35 cm.

SZIRÁJKOLNAK A TG-MURE

SPORTHÍRLAPIRÓK. A targumuresi labdarúgó alkerület az öt százalékos állományát a való hivatkozással egyszerűen megvonta az újságírók díjtalan sporttelei igazolványát. A furcsa intézkedésre az újságírók azzal válaszoltak, hogy a helyi sporteseményekről nem adnak tudósítást a lapokban.

A ROMÁNIA KÖRÜLI kerékpárverseny harmadik fordulóján a mezőny ma reggel 8 órakor indult el városunkból Oradea felé a tura hatodik 152 km-es szakaszán.

MARKOS, a debreceni Bocskai válogatott jobbszélsője is külföldre távozik. Francia Stade Rennais szerződtette le a Bocskai kiadta kitűnő jobbszélsőjét, a vasárnap valószínűleg már nem is játszan csapatában.

Emelkedik a magyarság
születési és halálozási
száma

(CLUJ.) Dr. Vlad Péter városi főorvos szerkesztésében megjelenő „Bulletin Sanitar” szeptemberi számában érdekes és figyelemreméltó adatokat olvasunk városunk áprilisi május és június havi népmozgalmadatairól. Három hónap alatt a magyar újszülöttek száma 192, a románoké 162 volt. Meghalt 173 magyar és 97 román. A természetes szaporulat tehát a magyaroknál 19, a románoknál 65 lélek. A magyarságnál a természetes magas halálozási arányszám azal magyarázható, hogy a város törzslakossága kiöregedett. Örövendő azonban az a tény, hogy a magyarság a születések számában tekintetében továbbra is vezet. A három hónap alatt egyébként a lakosság száma 94 lélekkel gyarapodott. Született 404, meghalt 310 lélek. Házasságot kötött 518 pár. Feltűnő nagy a válások száma: 68 pár. A házasságkötések nemzetiségi megoszlása a következő: Magyar férfi 106 esetben magyar, 10 esetben román nő választott élettársul. Román férfi pedig 74 esetben román. 22 esetben magyar nővel kötött frigyét. A magyarság tehát a házasságkötések terén is első helyen áll. A vegyesházasságok száma az előző hónapi adatokkal szemben, örövendően, csökkent. Német mutat. Román férfiak ma már kevesebb számban kötnek magyarnővel frigyét. Ennek az a magyarázata, hogy maguk a román közélet vezetői sem nézik jó szemmel a román férfiak vegyesházasságát. Amikor feltűnőbb, hogy magyar férfiak emelkedő számban választanak román nőket élettársul.

Heti és hálál heti kimutatója az anyakönyv tükrében

(CLUJ.) Az anyakönyvi hivatal városunk heti (aug. 29—szeptember 5.) népmozgalmi adatait a következőkben tünteti ki:

Házasságot kötött: 21 pár.

Született: Suciu Liliana ort., Jonescu Adriana ort., Balogh Ferenc róm. kath., Borza Gavril baptista, Chisudeanu Ana gör. kat., Kredatusz Márta róm. kath., Hidasan Joan gör. kat., Kostyan János róm. kat., Muntean Lia ort., Gáspár Ferenc ref., Muresan Dumitru gör. kat., Sfarlea Margareta gör. kat., Lupu Viorel gör. kat., Parkas Jenő izr., Király Edit izr., Hanu Ana gör. kat., Lacz József ref., Albu Viorel gör. kat., Forna Mária gör. kat., Duda Cornelia gör. kat., Bánffy Albert ref., Roth Márton izr., Miron Maria gör. kat., Almásy György ref., Léb Viktor izr., Márai Ferenc ref., Seliceanu Ana gör. kat.

Meghalt: Karsai Barica Julia 75 éves róm. kat., Biróné Gedó Rébeka 75 éves ref., Baloghné Pataki Ágnes 56 éves ref., Glückné Rapaport Rozália 75 éves izr., Hirschfeldné Löbl Ilona 70 éves izr., Costin Joan 5 hónapos gör. kat., Hosszu János 55 éves unit., Nánássyné Tóth Julianna 67 éves ref., Delbács Ottó 1 éves róm. kat., Kónyáné Gábor Anna 76 éves gör. kat., Tordayné Rosenfeld Rozália 63 éves izr., Caraban Valeria 34 éves ort., Gazda Miklós 77 éves ref., Simona Augustin 25 napos ort., Moldovan Nicolae 72 éves dr. kat., Szabóné Craciunas Ana 39 éves gör. kat., Kauffmann Léb 60 éves izr., Daróczy Mária 10 napos ref., Urcan Simion 17 éves gör. kat., Man Ana 62 éves gör. kat., Isarescu Joan 1 éves gör. kat., Csutarné Duk Erzsébet 50 éves ref., Bombély János 67 éves ref., Cronian Aurel 61 éves ort., Puskás Julianna 29 éves ref.

A BÉKEKONFERENCIAVAL EGYIDŐBEN BÉKEGYÜLÉST TART A CLUJI SZOCIALISTA MUN. KASSZÁG IS

Tegnap nyílt meg Brüsszelben az egyetemes békekonferencia a világ kulturálmáinak részvételével, amelyek mintegy 4000 kiküldötttel képviseltették magukat. A békekongresszus célja a fegyveres háborús veszedelem elhárítása, amely lángborítani készül az egész világot. A konferencia elnöke Van der Velde belga miniszter választotta meg. A gyűlés első szónokai Pierre Cot francia miniszter és Herriot miniszter voltak, akik feltűnést keltő cikkekben fejtegették a háborús veszedelem elleni védekezés lehetőségeit.

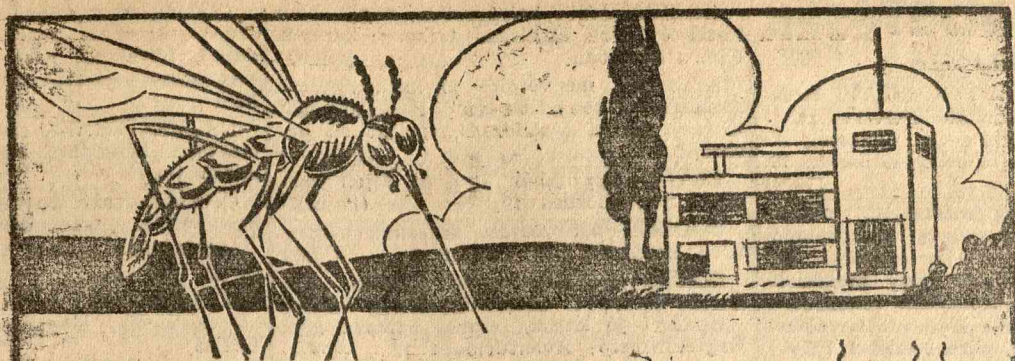
A brüsszeli konferenciával egyidejűleg az egész világ munkássága béke napokat tart, amelyeken a felkészülést a háború elleni küzdelemre vitatják meg. Városunkban szeptember 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tartják a szociáldemokrata párt a nagy béke népgyűlését a Munkás Otthonban, amely iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Beiratás** a minisztérium által engedélyezett és elismert Rezik zene- és előadóművészeti magán konzervatóriumba. Carolina-tér 1. sz., délelőtt 10, délután 6-ig.

— **HALÁSZI MUNKARUHAI**, orvosi köpenyegei a legjobbak, 50 százalékkal avatott kelméből készülnek. Cluj, Calea Regele Ferdinand 109. szám.

Ne felejtse el! Szeptember 20-án lesz a Magánalkalmazottak sorsjátékának húzása.

A főbb nyeremények: 1 díj a bál szoba, 1 modern rádió, 1 palafon, 1 sorsjegy bilyeggel 26 lei. Választási rendszerekkel kérünk 7 lei portóköltséget. Agentura „Agimex” Cluj, Piata Unirii No. 3

Szunyogok

szabadságának minden örömét elronthatják. Épen ezért feltétlen vigyén magával nyaralásához FLY TOX-ot. Csak ezáltal élvezheti zavartalanul szunyogoktól és legyeketől-üdülésének igazi gyönyörűségét.

Uj egyesület alakult a koldus kérdés megoldására

(CLUJ.) A zsidó társadalomnak hosszú évek óta nehéz problémája a kolduskérdés. A koldusok valóságban ostrom alá vették hetenként úgy az üzleteket, mint a magánlakásokat s üzletről üzletre, családtól családkhoz járva gyűjtötték össze a környékbeli emberek adományait. Tekintve, hogy a városban szabályrendelet alapján tilos a koldulás, sok esetben a hatóságok közbelépése folytán a zsidó koldusok közül is nagyon soknak kellemetlensége támadt.

Az egyik helybeli jótékony egyesület elhatározta, hogy valamilyen formában rendezni fogja a kolduskérdést. Ugyanis erre úgy a kereskedőknek, mint a magánosoknak, valamint a könyöradományokat gyűjtő koldusoknak is egyaránt szüksége volt. A kereskedők különösen pénteki napokon, mikor egész napon keresztül megindult a koldusok raja, jóformán nem tudtak vevőikkel foglalkozni, mert egyik koldus a másiknak adta át a kilincset s ez foglalta le a személyzet egy részének idejét.

Az új egyesület külföldi mintára megszervezte a kereskedő társadalom nagy részét, olyformán, hogy minden kereskedőtől hetenként szedi össze a koldusoknak szánt összeget s azt vasárnaponként egy tételben osztja ki az arra rászoruló koldusok között. Ilyen formán a koldus sincs

kitéve hatósági üldöztetésnek s a kereskedő sem kénytelen elhanyagolni vevőit s naponta külön-külön foglalkozni a koldusok tömegével.

Az akcióba egyelőre csak a kereskedőket kapcsolták be. A további munkában azonban részt kér a zsidó nőegylet is, amely feladatául tűzte ki, hogy a kereskedőkhöz hasonlóan a magánlakásokat is beszervezi és bekapcsolja az egyesület kereteibe. Valószínű, hogy a nemes cél a magánosok körében is megfelelő visszhangra fog találni, annál is inkább, mert ha mindenki az egyesületen keresztül juttatja el adományait, nincs kitéve annak, hogy számtalan esetben ebédjét kelljen abbahagynia, hogy a könyöradományért jelentkező koldusokat tehetsége szerint kielégíthesse.

A kérdéses egyesület terve nem újszerű. Ez a rendszer külföldön már régen meghonosult, nálunk legfeljebb csak utánzásra talált. Az egyesület a maga kebelében a lehetőségeken belül mindent elkövet, hogy megfelelhessen hivatásának. Lehet mondani, hogy ezt már is elérte, bár a koldusok egy része időnként elégedetlen hangot hallat, de százszázalékos kielégítést nemcsak ez a kisbűn működő egyesület, de a külföldiek sem tudnak elérni. Nyilván nagyobb lesz a megelégedettség is, ha a tagok emelkedésével az egyes

koldusoknak jutó osztalék is emelkedik. Az, hogy egy-két koldus egyéni szempontból szívesebben vesz, az egy tételben kifizetett heti járulék helyett, ha tovább is az üzletek ajtajában ácsoroghat, könyöradományért kinyújtott kézzel, nem bizonyít az egyesület működése ellen, mert ilyen elszigetelt esetek vannak és akkor is lesznek, ha ily módon kifizetett adományok meghiúsulnak.

Az egyesület eddigi rövid működéséből is megállapítható, hogy altruista alapon százszázalékosan igyekszik megfelelni vállalt kötelezettségének. A baj csupán egyben nyilvánul meg és pedig: az egyesület egyelőre csak a zsidó koldusok segélyezéséről gondoskodik. A többi felekezetek jótékony egyesületei is meg kéne találják a módját, hogy koldusalkat hasonló módon segélyezzék, akár külön akciók útján, akár pedig valami formában fúziót keresni a meglevő egyesülettel. Ebben az esetben egyik napról a másikra megoldódna a kolduskérdés, amely súlyos problémája volt eddig is a város társadalmának.

Társaság

() A KOLPING LEGÉNYEGYLET turista szakosztálya 1936. szeptember 6-án, vasárnap reggel 8 órai indulással gyalogos kirándulást rendez Lombi tető, Popesti (Papfalva), Szentiványi kut, Baciu utiránnyal. Gyülekezés a Piata Unirii templom előtt, 8 óras szentmise hallgatása után indulás. Vendégeket szívesen lát a rendezőség.

() SZÜRETI BÁL A KOLPING LEGÉNYEGYLETBEN. A cluji Kolping Legényegylet nagy áldozatok árán és jóakaratu adakozók hozzájárulásával a nyár folyamán kiparkettette Str. Baron L. Pop 3. sz. alatti helyiségét, hogy a közönségnek és tagjainak mindenben meleg otthont létesítsen. Felszedette az eddigi olajos padlót s most vadonatúj parkettás terem várja a vendégeket és tagokat az 1936. szept. 19-én, szombaton este 9 órakor kezdődő nagy szüreti bálra.

Őszi cipőújdonosságok megérkeztek

„ELKA”

CIPŐ-ÁRUHÁZBA

ahol legolcsóbban beszerezhetők. — Kérem kirakatainkat megtekinteni. — Iskolacipők nagy választékban

APROHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

RÉGI jól bevezetett FOGÁSZATI RENDELŐHOZ egy specialista FOGTECHNIKUSI keres a tulajdonos. Házasság lehetséges. Cim: Imaş, Ploesti, Drosescu 19. (3879)

KÖZÉPKORÚ, magistermetű, rokonszenves özevgy uriaszony, tisztviselő, hozzáillő intelligens férfi ismeretséget keresi. Esetleg nyugdíjast, vagy megfelelő társadalmi állást. Kölcsönös rokonszenven esetén házasság nincs kizárva. Leveleket „Vigaszt keresek” jelígre kiadókba. (3596)

KIEGÉSZÍTVE jelígtől 34 éves dolgozó ateista szellemű. Személyes találkát keres bárhová. (3992)

JÓMEG JELENÉSÜ uriember ismeretséget keresi csinos elvált asszony. „Boldogga tenném” jelígre a kiadókba. (3893)

FEKETE RÓZSA jelígre levele van, sürgősen vegye át. (3896)

„ELVÁLT asszony” jelígre levele van, sürgősen vegye át. (3897)

SZÓRAKOZÓ partnert keresünk 2 30-35 éves, abszolút intelligens uriember személyében. Leveleket a kiadókba „Barátnők” jelígre. (3655)

CSINOS megjelenésű, művelt fiatalember házassági szándékból 20-30 év körüli intelligens, molett nő ismeretséget keresi. Leveleket „Finom lélek” jelígre a kiadókba. (f 1123)

JELENTKEZZEN azon két Piata Fárulói hölgy, kik múlt héten perzsa ügyben Brătianu 16. alatt jártak. (3957)

ŐSZI női férfi ruhák, felöltők, plüss bundák és szőrmék festését, tisztítását szakszertűen jól készíti Gavallér, Calea Traian 20. (3956)

SZŐRMÉK DUS VÁLASZTÉKBAN. Bundák készítését, javítását leguicsobban vállalom. Gallérosok a leguicsobb bécsi modellek szerint készülnek. Bixenspaner szőrmeszalon, Regele Ferdinand 3., szemben a kapuval emeleten. (f 1120)

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ egy 5-ös Arnheim pénzszekrény. Értekezni C. A. G. Garage, Str. Univerzităţii No. 10. (f 1117)

PEKSEGI szerszámokat, prézlidarálót, vasteknőt, darálógépet és feloldógépet keresek megvételre. „Jó állapotban” jelígre. (f 1116)

80 CM Jazz-band új eladó. Értekezni Gilovics és Papszt csemegeüzlet, P. Unirii (3851)

SÜRGŐSEN eladó szék házhely tisztviselőtelepen, a város legjobb villanygyedében, Mărzescu és A. Muresan Kanális, viz, villany. Részletfizetésre is. Értekezni Amos Frâncu 9. Négyzetmétere 75 lej. (3857)

VESZÉK használt hordókat bármilyen nagyságban. Cim a kiadókban. (3887)

ELADÓ üzemből levő kisebb méretű órló-malom, óránkénti három mázsa teljesítmény, villanymotor és berendezéssel, vagy finanszírozó társ keresetlik. Cim a kiadókban. (3874)

TOPOLYA és díofa hálók, garderohek, szekrények, asztalok, székek, konyhakredencék, hokerek, consul tükrök, többféle butorok olcsón eladók, Decebal 3. (3875)

KEVESET használt női varrógép sürgősen eladó. Regele Ferdinand 133. (3876)

KISEBB ÉTTERMET VAGY CANTINATVENNÉK garanciával, vagy bérbe. „Szakember” jelígre a kiadókba. (3878)

PARADICSOM és szilvaiz főzéshez részlet bérbeadó. Értekezni: Coloniale Fischer Regele Ferdinand 28-a. (3704)

JÓFORGALMU VENDEGLŐ CAMPIA-TURZI-N, SZEMBEN AZ ÁLLAMASSAL, OKTÓBER 1-TŐL SZÁZALEKRA KIADÓ. ÉRT.: REST. GAZNER CAMPIA-TURZI. (3885)

ELADÓ hegedű kották, szépirodalmi könyvek, ócska ruha, jó gumifűző. Strada Florilor 13. (3890)

PARCELLAK eladók Str. Regală tetején. Fajgyümölcsös nagy terméssel, viz, villany, kanális, járda. Elsőrangú tőkebefektetés. Értekezni Gálisztermél, Str. Grădiniilor 9. (3901)

ELADÓ komplett irodaberendezés, Piata Cuza-Voda 2. (3902)

FAESZTERGA műhely M. Viteazul legforgalmasabb helyén villanyerőre berendezve, keres önálló komoly iparjósult munkást állandó munkára, fix és jutalékra, esetleg bérbe, vagy eladja Hutsic kapuzem, Regele Ferdinand 30. (3905)

ELADÓ Regele Ferdinand uton cca 2000 négyzetm. gyönyörű szép napos telek igen olcsón. Lieblich, Str. Legiunea Ardeleana 32. (P 1214)

ESZTERGA KÉSEKET veszek Szabó József, Cal. Maramuresului 133. (3978)

ELADÓ egy egészen kis méretű biliárd lakásba is eifér. Piata Unirii 12 sz. Házfelügyelőnél. (P 1213)

KÉSZPÉNZÉRT belvárosban, vagy ahhoz közel építészre alkalmas telket keresek. Cim a kiadókban. (P 1209)

KERESEK megvételre jó karban levő szobába és konyhába való cserépkályhát. Kovács, Calea Motilor 38. Hátul az udvarban. (P 1208)

ELADÓ egy fehér ágy és éjjeli-szekrény. Str. Clodas 19. (P 1207)

BODEGA berendezést keresünk megvételre. Borpince, Str. Enescu 11. (3846)

ELADÓ egy Meindinger kályha. Str. Avram Iancu 7. Házfelügyelőnél. (3951)

ELADÓ jó karban cipész barkarú gép. Megtekinthető: Aventuriosă 12. (3950)

VASBAKKOKAT eladnám, vagy bérbe adnám, esetleg társulnék szerszámmal és kisebb összeggel. Értekezni Coroian 14. (3952)

EGY családi ház eladó több lakrészrel, nagy kerttel, kedvezményes áron sürgősen. Str. Gheorghe Asachi 2. Chintăului román templommal szemben. (3953)

ELADÓ 68.000 lejért sürgősen szoba konyhás 460 m² telek. Vételben 28.000 készpénz elegendő, többi konverziós adósság. Str. Fierului 99. (3954)

ÓCSKA ruhát, télikabátot a legdrágábbban veszek és a legolcsóbban eladok. Házra házhöz megyek. Regele Ferdinand 39. Grosz. (39007)

DÍOFA ebédelt keresek megvételre. Cimeket „Ebédelt” jelígre. (3903)

ELADÓ központi csatornázott kis házasság. Calea Decebal 12. (3910)

ELADÓ antik szekrény, antik kaszeta, antik inga óra, paplan, festett ruhaszekrény, nyugágy, képek. Pieşu 9. (3913)

VASKALYHAT üzletbe való keresek. „Armegjelölés” jelígre a kiadókba. (3915)

FIGYELEM! Veszek használt butort, padlásokon levő lomokat, vasat, papírt is. Klein, Abator 5. (3924)

NAGYON jutányosan eladók alig használt és új állapotban fenyőádkak 15-20 hektoliter kettő tölgyfa, raktári hordó 70 hektoliter, különféle boroshordók, egy 750 kg. tizedes mérleg önsúlyokkal. Cal. Traian 47. (3925)

KERÉKPÁR nagyon jó állapotban eladó Hutsic kalapszalomnál, Reg. Ferdinand 39. (3926)

GYÜMÖLCSÖS PARCELLAK KEREKDOMBON ELADÓK. Dr. Ligethy Miklós Cluj. Calea Victoriei No. 39. Telefon: 14-66. (f 1125)

10 HOLD FOLD KAJANTÓVOLGYÉBEN ELADÓ. Dr. Ligethy Miklós Cluj. Calea Victoriei No. 39. Telefon: 14-66. (f 1124)

EGY pathfont, esetleg lemezzel és egy nagy tükröt vennék sürgősen. Berde 2., II. 14. (f 1126)

ELADÓK! „Daxli” faj jó egerész kutyák. Str. Regina Maria 12. Bodega. (3926)

KERESÜNK egy 5 hp. lőerős kifogástalan állapotban levő villanymotort. A. Iancu 36. (3932)

HASZNALT RUHÁKAT, télikabátokat legmagasabb árrban veszek, csekély haszonnal eladók. Róth, Piata Unirii 5. Városháza oldalán. (3199)

FAVAGÓ-GÉP eladó. Str. Paris No. 60. (3935)

ELADÓ 390.000 lej belvárosban emeletes ház jó menetelű üzlettel és berendezéssel együtt. Atvehető 50.000 lej bankteher rajta. Értekezni: Eliás, Str. Baritiu No. 20., ajtó 2. (3944)

ELADÓ családi okok miatt belvárosban havi 21.000 lej jövedelmező nagy bérház. Értekezni: Eliás, Str. Baritiu No. 20., ajtó 2. (3945)

ELADÓ sürgősen 12% jövedelmező kétemeletes ház a város legjobb helyén. Értekezni: Eliás, Str. Baritiu 20., ajtó 2. (3946)

APEL ÉS WHIPET autó kifogástalan állapotba jutányosan eladó. Decebal 25. (3958)

RÉZONTÓK, vasöntők figyelmébe! Harang és harangkorona formák (sablonok) minden nagyságban eladók Ancánál, Regina Maria 43. (3960)

HÁZASTELEK, szoba, konyhás, sürgősen eladó. Dorobantilor vám melletti uca. Sopor 6. (3964)

JÓKARBAN levő használt biciklit keresek megvételre. Cimeket a kiadókba „Jókarban II” jelígre. (3971)

ELADÓ új nagy golyós prés. Bród, Str. Pop Cicio 24. (3969)

ELADÓ két szobás telek 38.000 lejért. Str. Sft. Gheorghe 33. (3972)

ÁLLAST KAPHAT

AZONNAL állást nyerhet szerény igényű román, magyar gépíró. „Izoletér”, Regina Maria 22. (3999)

JÓMODORU, szerény igényű leányt háztartásba felveszek jó bánásmód mellett. Cim a kiadókban. (3881)

KIFUTÓFIUT keresek. EMKE drogéria. (f 1121)

UGYES, szorgalmas, egyedülálló asszonyt, ki egész napi mindenesi munkát vállal, felveszek. Kis szobát és fizetést megegyezés szerint kap. Cim a kiadókban. (3979)

HAZMESTERNEK szereléshez értő gyermektelen házaspárt keres Lenensieb, Str. Surda 1-a. (3207)

ONÁLLÓ varrólány sürgősen felvétetik. Str. Văii 3., parter 2. (3976)

MASAMOD lányok felvétetnek P. Unirii 22. Udvarban. (P 1212)

GYAKORLOTT román, magyar gépíró felvétetik. Memorandului 24. jobbra, emelet. (P 1210)

VIDEKI színházhoz felvétetnek fizetéssel jömegjelenésű lányok és fiúk. Irásbeli ajánlatok személyesen leadandók „Memorandului” színház ügynökséghez Regina Maria 16., naponta 11-12 között. (P 1205)

GÉPÉSZT, ki pakurafűtésben, viz és gőzszerelésben jártaas, felvesz a Heinrich szappangyár. Motilor 54. (f 1129)

BEJARONÉ kerestetik. Str. Motilor 17. Csengetni. (P 1204)

ROMÁN, francia és német nyelvtudással bíró nő keresek 12 éves leánykám mellé. Ajánlatokat a kiadókba „II-ik gimnazista” jelígre. (3906)

SIPESZ segéd fiatal, jó munkás keresetlik Józsa cipésznel. Str. Fr. David 2. (3914)

FIATAL stoffírozó, vagy varrólányt állandó munkára felvesz Hutsic kalapszalom. Reg. Ferdinand 30. (3919)

SZÖVŐMUNKÁSOK gyakorlattal felvétetnek. Tesateria Colibri, Strada Tunariilor 4. (3920)

FIATAL kufutó fiu felvétetik. Fehér, Reg. Maria 2. (f 1127)

DETAZSALÓNÓT felvesz „Unio” vegytisztító gyár, Bucovina 32. (3928)

JÓ írással románul tudó lány gyakornoknak felvétetik „Unio” gőzfestőde, Bucovina 32. (3929)

KIFUTÓFIUT felvesz „Unio” gőzfestőde, Bucovina 32. (3930)

2 JÓ segítő butormunkást felveszünk. Avram Iancu 36. (3931)

KÉZZEL kötő nőket keresek. Jelentkezni délelőtt. Str. Vulcan 2. (f 1128)

KERESEK perzsa szövő lányokat. Lehetnek faluról. Tanulót is. Koszt, lakás. Brătianu 16. (3938)

HOLGYFODRASZNO felvétetik. Joan Chisoan, Str. Babes 28. Etaj. (3961)

MAGANYOS iparos fiatalabb házvezetőnőt keres. Jelíge: „Ketten leszünk”. (3962)

JÓ MUNKÁS géplakatos felvétetik. Calea Traian 9-a. (3973)

KÖNNYU kézimunkához kezdő fizetéssel egy fiatal leányt felveszek. Révész, Trecătoare 9. (3965)

MASAMOD LEÁNYT alakításokhoz keres Fortuna, Reg. Ferdinand 22. (3970)

MEGBIZHATÓ volt önálló kereskedő fűszer, itai, liszthez ügynöki, raktárnoki állást keres. „Komoly” ernyőüzem, Reg. Ferdinand 21. (3917)

ÁLLAST KERES

PERFEKT román, magyar, szerény igényű, jómodoru, nyugdíjazott főtisztviselő, beszél, levelez franciául, ért németül, rutinírozott pénztár- és pénzkezelő, középiskola alsó tagozatának teljes anyagát kiváló sikerrel tanítja, fizikai munkával kapcsolatos állást is elvállal. Vidéken saját költségére bemutatkozik. Jelzőloggaranciával rendelkezik. Szíves megkeresést „Korrekt” jelíge alatt továbbít a kiadókba. (3886)

VOLT önálló fűszerkereskedő keres segédi állást helyben, vagy vidéken. Cim a kiadókban. (3943)

KÜLÖNFELEK

ATRAKCIÓS SZÁMHOZ PARTNERNŐT KERESEK. Jelentkezni hétfőtől 2-3-ig Halmos artisti, Cal. Victoriei 34. sz. (3898)

FEHERNEMÜ géphimzést, harisnyafelszedést, előnyomtatást, toledozást olcsón vállal géphimző-üzlet. Motilor 39. (3977)

ERZSÉBETFÜRDŐBEN gőz, kádfürdő olcsó árakkal egész nap nyitva. Tisztviselőknak, diákoknak kedvezmény. (3912)

NŐI ÉS FÉRFI BORKABATÓKAT A LEGMODERNEBBUL, UGYANCSAK MINDENNEMÜ BORKABATOK JAVÍTÁSÁT ÉS FÉSTÉST LEGJUTÁNYOSABBAN KÉSZÍT BLAU M. URI SZABÓ, REGELE FERDINAND 6. AZ UDVARBAN. (3974)

ELVESZETT péntek este Piata Unirii, Memorandului, Regele Ferdinand utvonalon egy fél sötétkéék női bőrkezttyű. Megtalálójra szíveskedjék leadni Regele Ferdinand 11. Kosmetika. (3933)

BETÁRSULNÉK jól menő fűszer, csemege üzletbe 15.000 lejjel „Dolgozó társnak” jelíge. (3948)

MEGOSZTANAM ÜZLETETEM! Szörme, sport, rövidáru, vagy konfekcióval. Irásbeli ajánlatot „Belváros” jelígre kiadókba. (3942)

10.000 LEJ garanciával bármilyen állás keresek. „Kereskedő segéd” jelíge. (394)

KIADÓ LAKÁS

2 SZOBA, konyha 800 lejért, szoba konyha 500 lejért, butorozott szoba 400 lejért kiadó. Str. Rahovei 21. (3711)

SZOBA, konyha, speiz, azonkívül más különbejáratu üres szobák kiadók. C. Vătoriei 20. (3877)

KÜLÖNBEJÁRATU csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Regele Ferdinand 11. emelet. (3883)

KIADÓ két szép uccai szoba, konyha, speiz havi 1300 lej, október 1-re. Elisabetején, Str. Praporgescu 18. (3885)

KIADÓ nagy szoba, konyha, speiz, Decebal 40. Ugyanott eladó fürdőszoba berendezés. (3884)

GIMNAZISTA fiukat teljes ellátással elfogad uricsalád. Dorobantilor 36. (3863)

KOMFORTOS 4 szoba, konyhás lakás november 1-ére kiadó. Cal. Marechal Foch 113. sz. (3883)

REGELE FERDINAND 82. alatt 2 egy másba nyíló bolthelyiség, irodának is alkalmas, udvari bejárattal kiadó. Értekezni Mircea gyógyszerár, vagy ügyvédi irodában Vlahutá 3., földszint 4. (f 1122)

KIADÓ komfortos 2 szoba, konyha emeleten mellékhelyiségekkel. Cal. Motilor 33. Mentőállomás mellett. (3883)

KIADÓ butorozott szoba kertes villában havi 1000 lej, egy másik 1500 lejért. Str. Elisabeta 30. számú házban. Értekezni Str. Gojdu 7. sz. (3891)

KIADÓ szoba, előszoba, konyha, speiz összes mellékhelyiségekkel. Pop Julia 4. Grigorescu 53. mellett. (3894)

FIATALEMBER, vagy iskolásgyerek teljes ellátást kaphat, vagy lakást. Köszönet kioldásra is kapható. Str. Paris 52. ajtó 6. (3900)

SZOBA, konyha, kamara szép szőrmeszuterin azonnaira kiadó. Str. Stroescu 11-a. sz. (3901)

GIMNAZISTA fiukat teljes ellátással elfogad uri család. Dorobantilor 36. (3863)

KIADÓ egy szép üres szoba, esetleg fürdőszoba használatra. Kogălniceanu 6. (P 1211)

KIADÓ italmérési engedély bérbe. Cim a kiadókban. (P 1216)

SZOBA, konyha, egy kis szoba kiadó Str. Florilor 17. (3949)

KIADÓ műhely, raktárnak irodának való földszinti szoba. Ferdinand 15. (3908)

KIADÓ egy kicsi szoba. Cal. Decebal 12. (3909)

KÉT szép szoba, modern kertes házban konyhának is használható, kiadó. Str. Artelor 23. (3916)

EGY gimnazista gyerek teljes ellátást kaphat. Str. Carpatilor 17. (3921)

AZONNALRA kiadó elsőemeleti napos 2 szoba konyhás komfortos lakás az Operaközelében Matei Basaraból benyíló uccában a kétemeletes modern házban. Ugyanott 1 szoba konyhás szuterin lakás. (3922)

KÉT szoba konyha, fürdő szoba mellékhelyiségekkel kiadó. Regele Ferdinand 114. (3923)

KIADÓ azonnalra a Str. Fântânele mellett Tăiatura Turcului-on innen ujonnan épült házban két parkettes szép apos szoba összes mellékhelyiségekkel. Értekezni: András István, Piata Unirii No. 10. (3927)

KÜLÖN telken féregmentes szoba, konyha villanyval kiadó. Cal. Maramuresului 16. (3936)

KIADÓ ötszobás, kétszobás komfortos lakás, előszoba, szoba, fürdőszobás garzonlakás. Dorobantilor 5. (3939)

KIADÓ azonnal kettő szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba és egy szoba konyha. Paris 60. (3941)

KAPUALATTI különbejáratu butorozott szoba kiadó. Str. Avram Iancu 17. (3955)

KÜLÖN telken szoba, konyha, istálló kiadó. G. Tamas 7. (3957)

GAZDALKODÓK figyelmébe! Kétezer kvadrátméteres veteményes kert főúccában gyümölcsösökkel, istállóval, lakással kiadó. Értekezni Anca könyvkereskedőnél, Regina Maria 43. (3959)

ISKOLÁS leány teljes ellátást kaphat Decebal 27. Kovács. (3963)

EGY szoba, konyha kiadó Uzina Electrica 13. Sporttelep mellett. (3966)

TELJESEN új, modern díofa teleház eladó. Str. Căpitán Ignate 39. (3967)

KIADÓ nagy szoba, konyha mellékhelyiségekkel, esetleg istállóval. Traian 61. (3969)

LAKAST KERES

EGY szoba, konyhás lakást keres fiatal pár, Grigorescu, vagy környékén. „Pontos fizető II.” jelígre a kiadókba. (3895)

KERESEK 3 szobás komfortos lakást nov. 1-ére, vagy hamarabb is. Ajánlatokat „komfortos” jelígre kiadókba. (3934)

állá
(394)
szob
oba 4
(371)
til má
C. Vi
(387)
torozo
and 1
(388)
konyh
Elisab
(388)
sziz, De
oba be
(388)
ssal el
(386)
laká
al Foc
(388)
2 egy
is al
rtekez
i irod
(f 1122)
na eme
tilor 3
(389)
villab
rt. Str
tekezu
(389)
a, spei
Julia
(389)
rek tel
Kósa
aris 52
(390)
szára
troescu
(390)
látás
(389)
esetleg
anu 6.
P 1211
e. Cim
P 1236
kiadó
(394)
odának
(3908)
cecebu
(3909)
házban
tr. Ar
(3916)
ellátás
(3921)
napos
Ope
yiló u
házban
lakás
(3922)
mellék
rdinand
(3925)
le mel
jonnan
os szo
keznit
(3927)
kony
resulit
(3936)
nfortes
gar
(3939)
konyha,
onyha
(3941)
orozot
(3955)
istálló
(3957)
Kétezer
főuccá
sal ki
edőnél
(3959)
kaphat
(3963)
Elec
(3966)
elehaló
(3967)
lélekhe
an 61.
(3968)
fiata
Pontos
(3987)
lakást
anla'ok
(3934)

HIREK

Felölös szerkesztő és lap tulajdonos:
MAYER ANTAL

Nyomatott a **MAYER-NYOMDA**
körforgó-gépén, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cal.
Regele Ferdinand 66., balra.

Telefon: 61.

NAPTAR: Szeptember 6. Vasárnap.
Róm. kath.: Ida Zakariás. Prot.:
Magnus Ida. Gör. kath.: Art. Mi-
hail. Izr.: 19.

Jóestét!

JÉGCSAP

A belvárosi nagykereskedő sirán-
kozva mondja a kis színésznőnek:

— Kedves Maca, maga egy jég-
csap! En hevesen, lángolón udvaro-
lok magának, maga meg hideg, kö-
zömbös marad. Hát mondja, hány
foknál olvad fel a szíve?

A kis színésznő türelmetlenül vil-
lat von:

— Hány foknál? Azt kérdezzo,
hány karátnál?

FŐ A PONTOSAG

— Bocsánat asszonyom. Nem ön
volt az, akit tegnap este a Kecse-
gék táncstélyén megcsókoltam?

— Az a kérdés, hogy hány órákor
történt?

NYÁRI VENDEGLÖBEN

— Hé pincér, ennek a husnak sza-
ga van.

— Pillanatnyi türelmet kérek, rö-
gön megindítom a ventilátort.

BERLINI HUMOR

Mayer elhenceg Kellernek:

— Na, ma alaposan megmondtam
a Max Schmelingnek! Akármilyen
bikaerős világ bajnok is, alaposan
megmondtam a véleményemet, le-
hordtam a sárga földig.

— És nem vágott pofon?

— Pofon? Hogy képzeled? Tele-
fonon keresztül?...

Ügyeletes gyógyszerárak.

Szeptember hó 5—11-ig a következő
gyógyszertárak teljesítenek éjjeli
szolgálatot: Fortuna Unirii tér, Hy-
gea Mihai Viteazul-tér, Victoria Re-
gele Ferindinand-ut, Stotropa Emil
Stefan cel Mare-tér.

— Időjárás. A meteorológiai inté-
zet jelentése szerint élénkülő lég-
áramlás, felhő, helyenként eső, köd
várható. A hőmérséklet éjszaka te-
temesen lehül nappal, délfele fel-
melegszik.

— **ZSEMBERY ELVIRA ZONGO-
RAMUVÉSZNŐ HAZAÉRKEZETT.**
**TALÁLHATÓ: STRADA BOLINTI-
NEANU 14-A., DÉLELŐTT 11—
12 ÉS DÉLUTÁN 4—6-IG.**

— **Orvosi hír.** Dr. Erdős Imre
gyermekorvos és belgyógyász haza
érkezett. Rendel: Piata Stefan cel
Mare 2. D. u. 3—6-ig.

— **ÚJ ÜZLET.** A napokban a Str. Memo-
randului 1. szám alatt egy dus raktárral
felszerelt elegáns női ruha és kabát üzlet
nyílt meg a legutolsó divat szerint készült
modelldarabjaival. Az üzlet tulajdonosa
Kralovszky Jenő, aki szaktudását a leg-
jobb külföldi és bucarestii divatházakban
szerezte, úgyhogy a legkényesebb igénye-
ket is ki tudja elégíteni. Eredeti modelljeit
és dupan felszerelt szövetraktárát bárki
vételekötözés nélkül is meglekintheti.
A közönség szíves pártfogását kéri „Femi-
na” női konfekció és szövetraktár, Cluj,
Strada Memorandului 1.

SHIRLEY TEMPLE 1000 és 1000 ember csodája naponta
a ROYAL slágermozgóban
(A kis lázadó)
című nagyszerű filmjét. — 2 pompás pótkép; 1. A legfrissebb fox világ-
bíradó. II. A brasovi cserkészamborec filmje

Hallatlan nyomor és szenvedés után jutott Baird mérnök a távolbavetítés lehetőségéhez

(LONDON.) Napokban nyílt meg
Anglia fővárosának északi részén, az
Alexandra-palotában a British Broad
casting Company rádiókiállítása,
amely arról nevezetes, hogy a rádió-
annak ujtásain, ujfajta gépein kívül
bemutatásra került a távolbavetítés
tökletesített leadó és felvevő készü-
léke is, mely a 20. század egyik leg-
nagyobb csodája. Valóban az és ezt
a közönség az első pillanatban is el-
ismerte, mert a Marconi—Baird mód
szerű remekmű oly óriási sikert ara-
tott, amire még a legvérmesebb re-
ményekkel sem lehetett számítani.
Már első nap a kérvények százaí fu-
tottak be az igazgatóságához oly
irányban, hogy a felvevőkészülékét
megszerezhessék és hogy a leadón

fizetésemet, de azután felmondott,
amin nem is lehet csodálkozni, hisz
még igazán kezdő voltam a gyárban
és nem voltak érdemeim. Betegsége-
m alatt, otthon, abban a kis hó-
napos szobában a Maida Vale egyik
házának tetője alatt, ismét kísérle-
tezni kezdtem, de persze ered-
ménytelenül. Amikor felgyógyultam
kenyér után kellett nézmem. A cégnél
állásomat közben betöltötték, a mun-
kanélküliség is érezhetővé vált, mert
a frontokról hazajöttekről kellett
gondoskodni első sorban s ezért min-
den voltam, amit Londonban megki-
sérelni lehet. Irnok, boritékcimző, uc-
caseprő, csak dokkmunkás nem,
mert betegségeam annyira megviselt,
hogy képtelen voltam erősebb fizi-

Mielőtt bevásárolna!

FEMINA

Vételekötözés nélkül tekintse meg

**ősz, téli ruha és kabát modell-
jeinket és szövetraktárunkat**

női konfekció és szövetraktár

CLUJ, Str. Memorandului 1 Mérei után is!

Olcsó árak!

állandó műsort kaphassanak. Azt
azonban talán senkisé tudta a za-
josan ünneplők közül, hogy az a sa-
padt, megviselt arcu ember, aki az
érdeklődők csoportját szomorú mo-
sollyal szemlélte, a 48 éves Baird
mérnök, milyen kegyetlen viszontag-
ságok után jutott el addig a lépcsőig,
amin a világhírnév felé vezet az út.

ÖRÖMTELEN GYERMEKKOR,

SZOMORU IFJUSÁG

— Már gyermekkoromban érdekelt
ez a probléma — mondotta Baird az
öt kérdésekkel ostromló újságírók-
nak — és úgy gondoltam, hogy ha
meg lehetett azt a készüléket alkot-
ni, melynek segítségével az ember ezer
és ezer kilométer távolságra beszél-
het (telefon), bizonyára eljön az az
idő, amikor az ember ugyanolyan
távolságról láthatja is azt, akivel
összeköttetésbe került. Akkor termé-
szetesen még nem volt rádió, csak a
dróton végigfutó villanyosáram köz-
vetítette az emberi hangot és én úgy
gondoltam, hogy a drót lesz a veze-
tője az én képeimnek is. Persze ezek
csak olyan gyermekes ábrándok vol-
tak, amiket különösen akkor szövé-
gettem, amikor szegény özvegy
anyám könnyeit láttam. a könnyeket
azért, mert egyre szűkebb lett ná-
unk otthon a kenyér. 18 éves korom-
ban szegényes holmijaink eladásából
annyit összekuporgattunk, hogy be-
iratkozhattam az egyetemre. A tan-
díjra még tellett, de már az életre
nem és ezért tanítványokat keres-
tem, hogy órábérékkel tartsam fenn
magam és betegeskedni kezdő anyá-
mat. Elvégeztem az egyetemet, mér-
nök lettem, állást is kaptam, minden
meglett volna, de a halál nem volt
jó hozzánk, mert elvitte a szegény
asszonyt.

Beteg lettem. A vállalat, ahol mér-
nökösködtem, egy ideig folyósította

kai munkára. Sokszor voltak olyan
heteim, amikor nem volt ugyszólván
semmi ennivalóm.

UTOLSÓ MENTSEG: A TA- LÁLHÁNY

Azért valahogy nem estem kétség-
be. Éreztem, hogy az út, amin halá-
dok, a sikerhez vezet. Egyetlen fé-
lelmem az volt, hogy nem fogom ki-
bírni addig. Amikor a rádiózás meg-
indult, természetesen egészen új mód-
szerekkel kellett magpróbálkoznom.
Négy évi munkámba került, amíg
odaig vittem, hogy első készüléke-
met megmutathattam. Ez természe-
tesen még teljesen tökéletlen volt. A
képeknek csak a foltjait, mondhatni
árnyékait vetítette, el is neveztek
azok, akiknek bemutattam, árnykép-
játékosnak és bizony még ezt is mon-
dották rólam, hogy csaló vagyok. A
gépen a perforált korongot egy ka-
laskatulyából vágam ki, mert csak
erre tellett. Ma már őrzik ezt is a
Kensington muzeumban (technikai
muzeum). Valahogy azonban csak
nem akart sikerülni a tökéletesítés.
Sehogysen. A készülékeket azután
egy alkalommal, amikor már négy
napja nem volt betevő falatom, elad-
tam 2 fontért egy jóakarómnak, aki
inkább alazsminaként adta ezt az
összeget és a készüléket meg se
nézte.

VÉGRE A VÉLETLEN

A véletlen végre, éppen akkor,
amikor már ott voltam, hogy véget
vetek az életnek, egy ötletet adott és
amikor ezt az ötletet megvalósítot-
tam, határtalan örömemre meg volt,
meg volt a tökéletes leadás lehetősé-
ge. Lefutottam az uccára és az első
gyereket, akit megláttam, felvittem
a szobába, odaállítottam a lámpa
alá. A gyermek azonban nagyon félt
az erős fénytől és én egyetlen aznap

Részletek egy meggyó- gyult ember leveléből, mely sok embert érdekelhet...

G. Sándor aradi kistisztviselő többek
közt a következőket írja nekünk:
„... 13 évig majdnem állandó beteg-
kedés után szabadított meg egy „Gas-
tro D” kúra, már-már gyógyíthatat-
lannak hitt súlyos gyomorbajomtól. A
folytonos kóphalástól annyira lesová-
nyodtam és legyengültem, hogy
már csak árnyéka voltam régebbi ön-
magamnak, amikor szemembe ötlött a
lapokban megjelent közlemény a vi-
lághírű amerikai „Gastro D” gyógy-
szerről. Megrendeltem és már az első
napok után feltűnően jobban éreztem
magamat, elkezdtem rendszeren étkezni
és visszanyertem régi életérőmet és
életkedvemet.”
Gastro D. kapható az ország minden
gyógyszertárában és drogériájában,
vagy postán megrendelhető 150,— lej
utánvét mellett Császár E. gyógyszer-
tárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

neki. Ez a gyerek volt az első, akit
„távolbavetítettek”.

LASSAN JÖTT SIKER UTÁN A DIADAL

A továbbiak során azután elmon-
dotta Baird későbbi küzdelmét, ami
azonban már még sem volt olyan
nehéz, mint előző harcai a sors és a
szegénység ellen. Azt is megjegyez-
te szerényen, hogy ha támogatásban

részesült volna, bizonyára sokkal ha-
marabb sikert ért volna el. Ez majd-
nem bizonyos is. Sajnos azonban ma,
amikor hadifelszerelésekre és az em-
beriség elpusztítását célzó eszközök
beszerzésére milliárdok repülnek el
nyomtalanul a levegőbe, az éhező zse-
nik számára falat kenyér se jut. Pe-
dig bizonyára nyomorog még néhány
Baird ezen a „keserű levében” for-
gó sárteken.

— **Orvosi hír.** Ifj. dr. Weress Fe-
renc visszatért nyári szabadságáról
és rendeléseit ismét megkezdte bőr-,
nemi és kozmetikai betegeknek 11—
1-ig és délután 3—5-ig. Cluj, Strada
N. Jorga 5.

— **Egyéves kereskedelmi tanfo-
lyamra beiratkozás** Calea Regele
Carol II. 26.

— **Házassági hír.** Szalontay Ilonka
és Baka István szeptember 6-án este
7 órákor tartják esküvőjüket a fő-
téri Szent Mihály templomban.

— **SIRKÓAVATÁS.** Néhai Sámson
Mór építésmérnök sirkövének felava-
tása szeptember 6-án, vasárnap dél-
előtt 11 órákor lesz az új ortodox-
temetőben. Ez uton is meghívjuk az ös-
szes rokonokat, barátokat és jóismerő-
söket. Sámson család. Az autók-
szok indulnak fél 11-kor a P. Unirii
Kalapkirállyal szemben levő autó-
busz-megállótól.

Alkalmi áron

Legfinomabb márkás porcel-
línok, disztárgyak, szervizek
kaphatók. — Képekterek és
festmények nagy választékban

**„PAX” Cluj, Col.
Victoriei 6**

A RENDŐRSÉG ÉPÜLETE ELŐTT SZURTA MELLBE ELLENFELET EGY LEGÉNY

(CLUJ.) Molnár Vilmos Str. Oasanu 110 sz. alatti lakos szekerével a Calea Victorien haladt lefelé. Valamivel a központi rendőrség épületén túl, majdnem elütötte Kacsó Márton szolgalegényt. A kocsis és Kacsó között parázs veszekedés támadt, amelynek során Molnár leszálloított szekeréről és ostorral kezében Kacsó felé vette útját. Az hirtelen kirántotta bicskáját és mellbeszurta ellenfelét. Molnár annak ellenére, hogy sebéből szinte patagzott a vér, saját lábán orvoshoz ment és 8-20 nap alatt gyógyuló súlyos testi sértésről orvosi bizonyítványt szerzett magának. Ennek alapján a rendőrség Kacsót letartóztatta és ellene az eljárást megindította.

FRANCIA KÉPVISELŐK BUDAPESTEN

(BUDAPEST.) Közép-európa gazdasági és szociális kérdésének tanulmányozására szeptember 16-án a francia képviselőknek egy nagyobb csoportja érkezik a magyar fővárosba. A francia képviselők tanulmányutjuk során Bécsbe is ellátogatnak.

— HALÁLOZÁS. Kürti Antal nyugalmazott vasuti főellenőr 80 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 6-án d. u. 5 órakor lesz a temetői kápolnából.

— KIRABOLTÁK EGY FILIPESCU UCCAI LAKOS HÁZÁT. Tegnap este Mózes András Filipescu ucca 66 szám alatti lakos feljelentést tett a központi rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik fényes nappal távollétében behatoltak lakásába és onnan 10 ezer lej értékű ruhaneműt és egyéb értékes tárgyakat loptak el. A rendőrség bünyügyi osztálya bevezette a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

— A szombat estére hirdetett professzionista görög-római birkózás technikai akadályok miatt keddre maradt. Az elővételben megváltott jegyek keddre érvényesek.

— A postaigazgatóság felhívása. A postaigazgatóság közli a közönséggel, hogy a levelek kézbesítésének meggyorsítása érdekében a Bucurestibe írott levelek címzésénél a feladó írja rá a körzet számát, is, ahol a címzett tartózkodik.

— Óriási részvét mellett temették el Crenián Aurel. Ezrekre menő tömeg jelenlétében óriási részvét mellett temették el pénteken délután Crenián Aurel alezredest, volt rendőrvezetőt. A halottat a 83as gyalogezred laktanyájának kápolnájában ravatalozták fel, ahol nagy pap segédlettel a görög katolikus rítus szerint folyt le a temetési szertartás. A ravatal előtt Stoica ezredes, a nyugdíjas tiszt, Pulca kvestor a rendőrség, Ilescu bankár pedig az Avarescu-párt nevében vett búcsút a nagy halottól, akit utolsó útjára elkísért a város lakosságának színe-java nemzetiségre való különbség nélkül.

— TEMPLOMI ÜNNEPÉLY AZ ALSÓVÁROSI REF. TEMPLOMBAN. A Hidelvei Református Zwingli Dalkör szeptember 6-án, vasárnap d. u. 6 órakor az istentisztelet keretében templomi ünnepélyt rendez, melyen a Bethlen Földész Énekkar, a Boeskey Földész Énekkar és a Zwingli Énekkar énekszámokkal, Czerjék Ilonka és dr. Adorjani Dezső hegedű duettel fognak szerepelni. Maksay Abert theol. professzor verseiből fog felolvasni az ünnepély keretében, dr. Thaly Lóránd igazgató főorvos pedig bibliát magyaráz. A hidelvei leánykör három tagja: Décey Erzsébet, Vigh Olga és Tóth Irénke szavalnak.

Dragan polgármester javaslatára nyelvvizsgára kényszerítik a villamosmű magyar alkalmazottait

(CLUJ.) A városi villamosüzem magyar alkalmazottainak száma már régóta száka volt egyes emberek szemében. Támadások pergőtüze indult meg azért az üzem igazgatósága ellen, amely azonban gerincesen állotta a kívülről egyre elementárisabb erővel feltörő nyomást. Azon az állásponton volt ugyanis az igazgatóság, hogy az alkalmazottak nemzetisége nem szolgálhat alapul arra, hogy derék munkaerőket állásuktól megfossszon. Hosszas küzdelem után most a támadók elérték céljukat: maga Dragan egyetemi tanár, a város ideiglenes bizottságának elnöke tett javaslatot a kisebbségi alkalmazottak levizsgáztatására. Javaslátát a város vezetője a villamosmű igazgatósági ülésén tette meg. Hangzottta, hogy az üzemnél kevés román elem van foglalkoztatva, ezért szükséges, hogy a nemzeti munka védelme itt is érvényesüljön. A kisebbségi alkalmazottak nyelvvizsgára állítása nagyszerű eszköz arra, hogy megriktassa a kisebbségi alkalmazottak táborát az üzemnél. Az igazgatóság ezuttal nem tudott ellentmondani a polármesternek: beadta derekát és úgy határozott, hogy október 10-én nyelvvizsgára állítja azt a kis csoportot, amely még magyar-nak vallja magát a villamosműnél.

Megsemmisítik Abesszinia népszövetségi mandátumát

(PÁRIS.) A Havas Távirati Iroda azt a szenzációs hírt közli, hogy a Népszövetség őszi ülésén a francia kormány Anglia beleegyezésével javasolni fogja, hogy nyitvánítsák érvénytelennek Abesszinia népszövetségi mandátumát és az eddigi Abessziniát, mint független államot zárják ki a Népszövetségből. Ez a szenzációs fordulat azért következett be, mert Abessziniának Olaszországba való beolvasztásának elismerésével el akarják érni az olasz kormány bekapcsolódását az európai problémák megoldásának tárgyalására.

Deficittel zárult a város első költségvetési évnegyede

(CLUJ.) Farcas Vasile főszámvevő most tette közzé a város pénzügyi jelentését a költségvetési év első negyedéről. A jelentésből kitűnik, hogy a városi adóprás remekül működött, mert a különböző adókból és taxákból 19,103.261 lej telt be az adóhivatal. A vágóhid, a jéggyár, a strand, a népesedési hivatal, gázgyár jövedelme 2.141.019 lejnyi bevételt jelentett a városnak. Az összes bevételek összege 21,244.280 lej tesz ki, ami azt jelenti, hogy a 119,139 lejes költségvetési előirányzat 16.11 százalékát sikerült realizálni.

Az előirányzathoz viszonyítva a bevett összeg viszonylag nagyon csekély, de ez bizonyosan nem ejti kétségbe a város ideiglenes vezetőségét: egyszerűen elrendeli az adóprás megszorítását. A költségvetési év negyede és ez jellemző az „interrimár” gazdálkodásra, deficittel zárult. Közel kilenc millióval többet adtak ki a gálans városatyák az év első negyedében, mint amennyit bevételeztek. A kiadás végösszege 29,768.137 lej. Szerencsére van a városnak megfelelő pótalapja, amiből a deficitet sikerült kiegyenlíteni.

Visszafoglalták a kormány-csapatok az Iruni hidfőt

Tömeges kivégzéseket jelent a burgosi rádió

(PÁRIS.) Hendayeből érkezett jelentés szerint szombaton hajnalban 200 kormányhű katona meglepetésszerűen megtámadta a felkelőket és visszafoglalta az Irun mellett levő nemzetközi hidfőt. Hír szerint a 200 katona kijelentette, hogy élete árán is megvédi a hidat.

TÖMEGES KIVÉGZÉSEK

Burgosi távirat jelenti, hogy tegnap az anarchisták agyonlőtték azt a 114 Agoston-rendi szerzetest, akik az Escorialban éltek. A kivégzést annak ellenére hajtották végre, hogy Azana köztársasági elnök megígérte az Agoston rendiek kiszabadítását. Szombaton hajnali 2 órakor Hendayeba érkezett a Guadelupe erődből fogva tartott tuzok közül egy férfi, akinek sikerült megszöknie az erődből. Ez az ember kijelentette, hogy a Guadelupe erődből fogva tartott 117 tuszt agyonlőtték.

Franco tábornok jelenti, hogy a felkelőknek sikerült szétszórnia azt a kormányosztagot, mely Bilbaoból a San-sebastiánban szorongatott kormánycsapatok segítségére sietett.

CÁFOL A FRANCIA KÜL-ÜGYMINISZTER

(PÁRIS.) A Havas Távirati Iroda jelenti, hogy a francia külügyminiszteri-

um a legerélyesebben cáfolja azokat a külföldi lapokban elterjedt híreket, hogy a francia kormány eltűrné a Spanyolországba irányuló fegyverszállításokat.

A Jour című lap a felkelők győzelmével kapcsolatban azt írja, hogy a francia kormánynak a legszigorúbb semlegességet kell megőriznie, ha a jövő Spanyolországával kapcsolatban akar maradni.

A La Populaire azt írja az új spanyol kormány, hogy ez egy harci kormány, amely a felkelőkkel nem fog megegyezést kötni és mindent meg fog kísérelni, hogy a spanyolországi forradalmat leverje.

EREDMÉNYESEN VÉGZÖDTEK A MAGYAR-ROMÁN GAZDASÁGI TÁRGYALÁSOK

(BUCURESTI.) A magyar-román vegyesbizottság, amely a két ország közötti árucere és fizetési nehézségeket volt hivatva kiküszöbölni, tegnap befejezte tanácskozásait s így a két ország közt élénk árucere-forgalom indulhat meg. A magyar kiküldöttek még az éjszaka folyamán visszautaztak Budapestre.

IGYELEM!

ÚJ RÁDIÓKERESKEDELMI ÉS VILLAMOS-SÁGI VÁLLALAT

Rádiójavítások, villanszerelések és bármilyen electrotechnikai munkák felelősség melletti szak-szerű elvégzése. — Electromotor-jait és készülékeit csak itt javíttassa. — Legújabb típusu, valamint használt rádiókészülékek állandó raktára. — Csereakció! Figyelje következő hirdetésünket

„RÁDIÓ-ELECTRON”

Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 13.

MELYSÉGBE ZUHANT AZ AUTO, DE SENKI SEM SEBESÜLT MEG

(R.-SARAT.) Szerencsés kimeneteli autóbaleset történt 500 méterre a várostól. A 102. rendszámot viselő autó, amelyet Radu Alexandru sofőr vezetett, az egyik utkanyarnál hirtelen szembekerült egy ellenkező irányból haladó autóval, hogy az összeütközést elkerüljék, a soffőr hirtelen rántott egyet a kormánykeréken. Az autó megugrott és beleszaladt a 3 méter mélységben levő Ramnicul patakba. Az autó teljesen összetört, azonban sem a soffőrnök, sem pedig a benne ülő Puiu Gheorghe mechanikusnak nem történt semmi baja.

LAVARGÁSOK MALTA SZIGETÉN

(RÓMA.) A Stefani iroda máltai keletkezéssel azt a hírt közli, hogy Málta szigete autonómiájának függesztése és teljhatalmu kormányzó kinevezése miatt zavargások törtek ki. Az angol hatóságok erőlyes intézkedést foganatosítottak a zavargások elfojtására. Megjegyzendő, hogy Olaszország régóta igényt tart Málta szigetére és nincs kizárva, hogy az ottani rendellenességek előidézésében olasz kezek is közreműködtek.

— Versenyt nyert a Vasöntőde teke-egyesület. Tegnap a Vasöntőde és Remény teke-egyesületek között verseny volt, amelyet a Vasöntőde 233 dobással nyert a 199 dobást elért Remény előtt.

— Megölt egy asszonyt a felrobbant szódavizes üveg. Borzalmas szerencsétlenség történt a budai Gigler vendéglőben. Winkler István né 61 éves szakácsnő a konyhában egy szódavizes palackot akart megtölteni. A gáztartály azonban felrobbant és megölte Winkler Istvánt és egy konyhalányt pedig súlyosan megsebesített.

— Tasnadi illetőségű tolvajnőt tartóztattak le városunkban. A harmadik kerületi rendőrség letartóztatta Szigeti Erzsébet tasnadi illetőségű cselédleányt, akiről kiderült, hogy hónapok óta fosztogatja a város lakosait. A cselédleány valamennyi lopását beismerte, azonban az orgazdák egyrészét nem tudta megnevezni.

— Hat ezer lej értékű dolgot lopott el gazdájától. Goia Traian Negru Voda uccai kereskedő tegnap délután feleségével együtt távol volt lakásától. Amikor visszatért, meglepetve látta, hogy Asttiean Maria nevű cselédleánya nyomtalanul eltűnt és magával vitt hatezer lej értékű értéktárgyat.

Torlódo események... végzetes lehetőségek

Irta: Halász József.

„Hova megyünk tekintetes ur?”
Ady.

1.

Az európai politika egy markáns figurája szorult egyidőre háttérbe a minap. Titulescu volt külügyminiszter nélkül a genfi együttest már el sem lehetett képzelni. Románia határain jóval túlerő nagy sulyu befolyása két évtizeden át szinte uralta a nemzetközi politika mezejét. A megnagyobbodott Románia vitathatatlanul sokat köszönhet tudásának, felkészültségének és széleskörű kapcsolatainak. Az ő koncepciója változatlanul a francia orientáció volt. Az az orientáció, amely a status quo ante maradéknélküli fentartásán alapult. Az idő sokáig igazolta ezt a sof-koncepciót, csak hogy a Clemenceauk, Barthouk, Poincarék, Tardieuk Franciaországa is változáson ment át. Az őszig: változnak az idők és változnak az emberek. A folyton alakuló világpolitika sodrában régi kötelékek meglazultak és új kapcsolatok kötődtek. Nem egy esetben barátokból ellenségek és ellenségekből barátok lettek. Az 1918-ban földregárgzolt német birodalom katonailag ma már megint igen erős. És nem szabad szem elől téveszteni, hogy ez az új-jáledt katonai hatalom egyezségre lépett Olaszországgal. Tehát Franciaország és hiveinek egykori barátjával. És az is mindenképpen figyelemre méltó jelenség, hogy a mosztani francia kormány jórészt más szemzőgletből figyeli a jelenségeket, mint az előző kormányok. Leon Blum nem egy beszédben szögezte le, hogy nem ragaszkodik a merev formákhoz és dogmákhoz, hanem az igazságos megegyezésen alapuló békét keresi. Mindenesetre Titulescu utóda: Antonescu külügyminiszter a sajtó képviselői előtt szintén kihangsúlyozta: „Föltétlenül ragaszkodunk régi barátainkhoz s különösen Franciaországhoz... De jóviszonyt kívánunk valamennyi állammal, tehát Németországgal is fenntartani, amelyhez különben jelentős gazdasági érdekek kapcsolják Romániát...”

2.

Schacht német birodalmi bankkormányzó és legfőbb gazdasági miniszter párisi látogatása nyilvánvalóan nem akart csak egyszerű revans lenni a Francia Bank kormányzójának berlini látogatásával szemben. „Kizárólag gazdasági ügyekben tárgyaltam és politikai kérdéseket alig érintettünk” — mondotta Schacht az érdeklődőknek. De alighanem közel jártak az igazsághoz azok, akik azt állították, hogy a német gazdasági ügyek legfőbb intézője tulajdonképpen Hitler kancellár megbízásából járt a francia fővárosban. Politikai kapcsolatokat gyakran, sőt a legtöbb esetben gazdasági rugók egyengetnek és erősítene meg. A Führer nem egyszer

jelentette ki, hogy Franciaországnak nincs félivalója a harmadik birodalomtól. Azzal, hogy a Rajna-zónát is katonailag végérvényesen megerősíthették, vele szemben minden követelésüket elérték. Sok valószínűség szól amellett, hogy a 25 esztendőre szóló nyugateurópai megnehtamadási egyezséget a Führer egészen komolyan gondolta. Nyugat-Európában ugyanis nincs mit keresni a németeknek, de annál inkább kelet felé.

Hogy szó szerint, milyen ajánlatot tett Schacht Párisban, az természetesen nem tudható. De erős a valószínűsége annak is, hogy a Kelet-Európa, pontosabban szólva Szovjet-Oroszország felé biztosítandó szabad kéz ellenében messzemenő egyezséget szerződésről lehetett szó. Szovjet-Oroszország vörös posztó a harmadik birodalom szemében. Nem tévednek akik azt állítják, hogy előbb, vagy utóbb leszámolásra kerül a sor a kámpóskereszt és a sarló és kalapács között. Csak hogy a moszkvai diplomácia is éberen vigyáz és a belső „tisztogatási” művelet, amely legutóbb olyan véres excessusban robbant ki, amellyel szól, hogy Sztalin messzire elkanyarodott a lenini és trockiji koncepciótól, vagyis a világ forradalmosításától.

3.

A „L'Humanité”, a franciaországi kommunista párt hivatalos lapja írta a minap: „A független Lengyelország Európa békéjének egyik jelentős záloga!” És ezt pontosan akkor írta a kommunista ujság, amikor Rydz-Smigly, a lengyel hadsereg vezérfelügyelője Franciaország földjén tartózkodott. Ez is az idők jele és egyben Moszkva diplomáciai ügyekedésére vall. Egész a legutóbbi hónapokig Varsó és Moszkva között jeges volt a viszony. Berlinnek volt rá gondja, hogy mindinkább kimélyítse azokat a szakadékokat, amelyek a lengyeleket a Szovjettől elválasztották. Csak hogy a németek a danzigi kérdésben tulságosan mohóknak bizonyultak és ezzel felkeltették magukkal szemben Varsó bizalmatlanságát. Most már magyarázhatják így, vagy úgy a lengyel generalisszimusz párisi látogatását és az azt megelőző Gamelin francia vezérkari főnök varsói tartózkodását, a jelek amellyel szólnak, hogy Párisnak sikerült megint a maga oldalára hódítani Lengyelországot. Ez egyben azt is jelenti, hogy Moszkva felé is megnyílt Varsó antagonizmusa. Ezért látja a „L'Humanité” az európai béke zálogának Lengyelország függetlenségét. Azután Csehszlovákia szempontjából is elsőrendűen fontos a francia-lengyel barátság újbóli megerősítése Prágát és Varsót esztendő óta kemény gazdasági és politikai ellentétek választották el egymástól. Nem egy esetben veszedelmes kiobbánásokban nyilvánultak meg az ellentétek. A lengyel-német

kapcsolatok rettentő teherként neheztek a csehszlovák köztársaságra. Párisnak valószínűleg sikerülni fog a két szláv nép sulyos ellentéteit is enyhíteni.

4.

Mussolini mondotta egyik legutóbbi beszédben: „Az örök béke egyáltalán nem álom!” Ez a kijelentés szintén a megváltozott idők jelének tekinthető. Hiszen a Duce dogmaként hirdette, hogy a háboru az emberek természetes állapota. Aki békét hirdet, elpuhítja az ifju nemzedéket. És ime: most mégis nem tartja álmoknak az örök béke lehetőségét. Miért? Azért, mert Abesszinia meghódításával Róma — legalább egyelőre — elérte céljait. Igaz, hogy ugyanezen beszéde során azt is leszögezte Mussolini: „... De erősek kell lenni és mi erősek vagyunk. Órák alatt 8 millió embert tudunk fegyverbe állítani!” Ez az utóbbi kijelentés valószínűleg figyelmeztetés akar azok felé lenni, akik netalán még mindig kétségesse szeretnék tenni az olaszok afrikai hódításait. Az ókori Róma is, ha egyszer megragadta zsákmányát, nem engedte ki többé karmai közül. Mussolini Rómája sem akar gyöngébbnek vagy gyávábbnak mutatkozni a latin elődöknél. Anglia hallgatólag igyekszik tudomásul venni a megváltozhatatlant. Legalább látszat szerint igyekszik. Hogy a kulisszák mögött mi történik, az természetesen más lapra tartozik. Egy bizonyos: guerilla csapatok újra meg újra kemény próbára teszik az olasz megszálló seregek idegzetét. Hogy aztán a Duce a Földközi tengermenti országokban és különösen Palesztinában miképpen ad revansot, az megint egy egészen új lap a világpolitika könyvében.

5.

Anglia végre elhatározta magát arra, hogy barátságos formában békét próbál egyengetni a spanyol polgárháboru két tabora között. Jobb későn, mint soha, mondja egy közmondás és Anglia előszeretettel él a kései beavatkozás lehetőségével. A hangsúly természetesen a kései szón van. London mindig ki tudta várni a számára legalkalmasabb időpontot arra, hogy valamilyen afférbe békéltető biróként beleavatkozzék. Ki tehet róla, hogy ez az időpont rendszerint akkor szokott bekövetkezni, amikor a marakodó ellenfelek már elvéreztek? Mert ne feledjük el: tulajdonképpen és végeredményben a spanyol polgárháboru Gibraltár szempontjából érdekli elsősorban Angliát. Egy erős Spanyolország, akár szélsőbaloldali kormányzata legyen, akár fasiszta hurokat pengessen, mindenképpen veszélyeztetné a Földközi tenger kulcsát jelentő gibraltári erődítményt. Hogy mennyi része van a Downing Street embereinek a borzalmas polgárháboru elmérgesedésében, számszerű adatokkal egyelőre

nem lehet bizonyítani. Az azonban tagadhatatlan, hogy eleinte igen meleg szimpátiát áruktak el a zendülőkkel szemben. Azután, hogy Róma és Berlin is beleavatkozott a játékba, London előkelő hidegvérrel látszólag visszavonult az ügytől. Most azonban a Baldwin kormány már hajlandónak mutatkozik az ellentétek áthidalásának kezdeményezésére. A római és berlini angol nagykövete megfelelő utasítás alapján máris tárgyalást folytatnak az illetékes olasz, illetve német tényezőkkel... Nem lehetett volna mindezt előbb is megtenni? Nem, mert Anglia megvárta, míg a boldogtalan spanyol nép halálra marcangolja egymást. Akár a jobb-, akár a baloldal kerüljön ki győzelmesen a polgárháboru forogtegeből, Spanyolország annyira gyöngye lesz, hogy legalább ötven évre nem sok vizet fog zavarni a Földközi tenger medencéjében. Ezért látja most már alkalmasnak az időt Nagybritánia, hogy leszerelje a polgárháborut.

6.

Az európai zűrzavar hullámaiban szinte észrevétlenül siklott el egy közelkeletről származó politikai hír. Az előázsiai mohamedán államok összefogásáról van szó. Rusdu Arras török külügyminiszter ugyanis értekezletre hívta össze Irán, vagyis Perzsia, Irak és Afganisztán külügyminiszterit, hogy a közelkeleti, illetve előázsiai mohamedán államok összefogását megbeszéljék. Ha sikerül ezeknek az országoknak megegyezni, akkor hamarosan nagy meglepetéssel fognak még Európának és különösképpen az európai gyarmattartó birodalmaknak szolgálni. Ismerte Moszkva kapcsolatait az újjászülött Törökországhoz, aligha kétséges, hogy szovjet-kezek egyengetik az ázsiai országok egyezségének útját. Nem tételezhető fel, hogy London figyelmét kikerülték volna az események. De a világbirodalom anynyi felé van támadásoknak kitéve, hogy legalább nyílt eszközökkel alig ha tudja majd a mohamedán országok szövetségét megakadályozni. Látjuk, hogy a kicsi Palesztinában is mennyire meg vannak kötve London kezei az arab zendülőkkel szemben. Senki sem kételkedhetik abban, hogy rendes körülmények között az angol világbirodalom egyetlen mozdulattal elnémíthatná a zendülést. De ennek a mozdulatnak végzetes következményei lehetnének más irányban. Mindenesetre keserves dolog lehet nyitott szemmel figyelni az erősödő veszedelmet és várni, egyre csak várni a jobb lehetőségekre. Anglia azonban nem egy sikert könyvelhet el éppen azért, mert hidegvérrel tudott várni olyan esetekben is, amikor más népek már réges régejt ugrottak volna a bizonytalan eredményeket ígérő háborus kalandokba. De a világbiro angol nép meg engedheti magának azt a luxust, hogy némely helyzetben tétovának mutatkozzék. Történelmi tények bizonyítják, hogy ha elérkezett a cselekvés órája, Anglia mindig tudta, hogy mit és hogyan kell cselekednie...

CZINK

ISKOLA ÉV KEZDETÉN IS
LEGSZEBBEN, LEGOLCSÓB-
BAN FEST, TISZTIT

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelíges, vagy cím nélküli hirdetések hazai díja 5 Lei Hirdetőknek aznapki megjelenésére d. e. 11 óráig, esetenkénti számba vételre, vasárnapra szombatn d. e. 10 óráig lehet feladni.

APRÓHIRDETÉSEK

Csak portózzott jelíges leveleket fogadjunk. — Vidékieknek válaszbélyeges kéredezésküldésre válaszolunk. — Hívatulajdonos óra reggel 8 óráig és este 7 óráig.

LEVELEZÉS

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZETEK. ROSNER ORAS, ÉKSZERÉSZ CLUJ. REGELE FERDINAND 114. TAKAREKOS-SÁGI KÖNYVECSKÉRE KISZOLGÁLOK. (f 980)

GYERMEKKOCSIK patefonok eladók Balcan Bazár, Iuliu Maniu 6. (f 1099)

DOROTHEUM Piata Unirii 22., vesz használt ruhákat, férfi és női télikabátokat a legmagasabb árt. (f 1115)

JÖMEGJELENÉS 32 éves magas nő, nem ide való, keresi magánál idősebb ur ösmeretségét. ki anyagilag támogatná. „Elvált asszony” jelígre. (3725)

CSINOS 30 éves elvált tisztviselő keresi komoly, intelligens uriember barátságát. Teljes című leveleket kiadókba „hüségess” jelígre. (3805)

H. B. Ludusul Mures. A beküldött hirdetést nem közölhetjük. Kérem a szöveget megváltoztatni, vagy a címet visszaküldés végett közölni. (f 1118)

FERHEZ adnám 25 éves szolid, csinos, házcasan nevelt hugomat, 35 évnél nem idősebb, állami állásban levő, egészséges, független férfihez. Kelengyét, butort adok vele. „Dijaznám a közvetítőt” jelígre. (P 1202)

CLUJ-ra csinos fiatal árva leány jött praktizálni. Nem ismerve senkit, ezton keresi uriember ismeretségét. „Orchidea” jelígre. (3733)

150 LEJ VILLANYONDOLALÁS új premaratummal és szisztém szerint „DUDA”-fodrászat URANIA palota. Str. Decabal feüli rész. (3861)

IRNYÓUZEM (Reg. Ferdinand 21., udvarban) legolcsóbb beszerzési forrás. Ugyanóke nincs, házalóért nem vállal felelősséget. (3867)

KÖZÉPKORU, magastermetű rokonszenves uriaszony, tisztviselő, hozzáilló intelligens férfi ismeretségét keresi. Esetleg nyugdíjast, vagy megfelelő társadalmi állását. Kölesönös rokonszenves esetén házasság nincs kizárva. Leveleket „Vigaszt keresek” jelígre a kiadóba. (3396)

Divatlapok

komoly választékban csak

BOROS-nál

ADAS-VÉTEL

VAN eladó, beraktározandó butora? Legjutányosabban veszek, eladók mindenféle butorokat. Rosenberger butoraktár. Cal. Victoriei 25. (2404)

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET CASA OROLOGELOR, PIATA MIHAI VITEAZUL 11. SZ. (f 1191)

3 + 2-ÖS reflex superkészülék Oktoda Duodieda gyári új, jutányos áron eladó. Goga Octavian 7., II. em., 9. ajtó. (3651)

GYAPJUSZÖVET MARADEKOK GYARI ARON ALUL BESZERESZHEK MÁLOASA 19. (3747)

DYÓFA háló eladó. Márk asztalos. Str. Fântânelei 30. (3776)

ÉNY fémestergapad 130x900-as eladó. Closca 8., telefon 1044. (3764)

Kézpénzért is

és heti 50 lej részletfizetéssel
vehet és re delésre készíttet
het saját ill emükben elad-
lított női és f ri cipőket

ARCO cipőkereskedelmi vállalat
CLUJ, Str. Dubălarilor 13.

MOTORKEREKPAR, kifogástalan „Sarolea” sport 500 m³ eladó. Berey Rezső, Reg. Ferdinand 66. Érdeklődni d. u. 6-tól. (3841)

GYERMEKKOCSI, mély, jó állapotban eladó. R. Ferdinand 77. Schwartz. (3843)

HIDMÉRLEGET keresünk megvételre 50—70 métermázsza hordképességgel. FLADUNK egy 30 métermázsza hordképességű hídmerleget és 2 drb. 15 métermázsza hordképességű és egy drb. 250 kg. hordképességű hídmerleget, valamennyi kifogástalan állapotban. Cím: „Unio” Szállítási Vállalat Piata Unirii. (3831)

BELVÁROSBAN 15 százalékos jövedelmező ház családi okok miatt jutányosan eladó Cím a kiadóban. (3835)

ELADÓ ház, 20 fm. munkaterem és iroda, kisebb gyárnak alkalmas. Cal. Traian 84-a. sz. (3495)

KÖZPONTBAN levő családi ház eladó. Értekezni Str. Corches No. 10. (3641)

FASZOBRAZ vésőket keresek sürgős megvételre. Ajánlatokat Fabinyi névre a kiadóba kérek. (3790)

ELADÓ HP. 10 villanymotor. Cím a kiadóban. (3709)

TANULÓNAK ügyes fiu fizetéssel felvétetik. „Solis” Tűkőrgyár (volt Hunwald), Str. Vlahutá 3. (P 1185)

PERFEKT románul tudó gyakornokot felveszünk. Memorandulul 6. Depot Dental. (P1190)

SZERENYIGÉNYÜ fiatal, textilszakmában jártas segédek keresek azonnalra. Jelenkezni Dacia 5., Áronnál. (3772)

UGYNÖKÖK FELVÉTELNEK női és férfi ruha szövetek (valódi gypju székelv szöttek) eladására. Csak korrekt egyének jelentkezzenek. Cím a kiadóban. (3819)

ASZTALOSTANULÓNAK ügyes fiut fizetéssel felveszek. Györke: Str. Ilie Macelar 1. (3825)

SZERELŐ és műszerész szerszámok eladók. Érdeklődni a kiadóban. (1112)

ALIG használt Underwood írógépet eladó. Arghir, Legiunea Ardelene 5. (3760)

STR. HOREA 9. alatt levő házak haláleset miatt minden elfogadható árt eladók. Értekezni Str. Călugăreni 9. (3785)

MAGAS árban veszünk használt férfi ruhákat, női, férfi, téli, őszi kabátokat, bundát, bőrkabátot, trenchcoatot, diákruhát, cipőket stb. Bizományi eladásra mindent elfogadunk. „Baican” bazár, Iuliu Maniu 6. (f 951)

SPLENDIDNÉL P. Mihai Viteazul 4., udvarban harisnyák, blúzok, kombinék, ingek, zoknik gyári árban. (3721)

20 MÉTER front 20.000 lejért! Nagyobb parcellák is, fizetési könnyítések. Ért. Regala 52. Telefon 475. (P 1051)

ELADÓ a Str. Grigorescu elején a haloldalt egy 2000 m² méteres bekerített és fásított parcella olcsón eladó. Érdeklődni Kamilli, Baritiu 20. (f 1107)

FORGALMAS fő uton eladó igen jól jövedelmező ház üzlethelyiségekkel 800.000 lejért, évi jövedelme 168.000 lej. Megbízva Kamilli, Str. Baritiu 20. (f 1106)

ELTÁVOZÁS MIATT ELADÓ központban egy jól jövedelmező ház 360.000 lejért, évi jövedelme nettó 84.000 lej. Kamilli, Str. Baritiu 20. (f 1107)

BELVÁROSI villanegyedben öt parcella napsoros oldalon eladó. Érdeklődni Kamilli, Str. Baritiu 20. (f 1108)

AZ (ANDREIU MURESAN) igen szép fekvésű PARCELLÁK ELADÓK 500 és 1000 m² darabokban a kanális és vízvezeték közvetlen közelében négyzetméterenként 100—140 lej árban. Nem távol tőle, 2000 m² terület eladó 20.000 lejért. Érdeklődni Strada Fântânelei 58. szám alatt. (3805)

EGY-KÉT gyalupadot keresek megvételre. Cím: Vasile Tureu 6. (P 1185)

ÖCSKA ruhát magas árban veszek, dus választékban eladók. Üzlet kibővítés miatt átköltöztem Regina Maria 6—8 alá az udvarban. Grünfeld. (3592)

ELADÓ újnak mondhatni cseresznyefa háló topolya betéttel. Str. Filipescu 2. jobb ra 3-ik ajtó. (3712)

EGY jó karba levő hármas ablak komplekt beüvegezte, nagyon olcsón eladó. Str. Dobrogei No. 28. Bulgaria-telep. (3839)

ADDIG VIGYÁZZON AZ AGESZSÉGE RE, amig van, tehát főzzön mindent hájában, hogy a vitamin és vastartalom benne maradjon és aztán passzírozza a csodás amerikai rendszerű universalis passzírozóval, melyet felelősség mellett legolcsóbban MOSKOVITS ÉS TÁRSANAL Cluj (főpostával szemben) vásárolhat takarékosági könyvre is. (f 881)

CSEREP legjobb és legolcsóbb az élelődi, kapható Mundus építkezési anyag, fa és tűzfai raktárban Cal. Decabal 17., ahol mindenféle anyagok legjobban és legolcsóbban beszerezhetők. (f 1062)

180.000 LEJÉRT eladó villaszerű ház. 3 szoba, konyha, üveges veranda. Str. Memorandulul Nr. 26. 1. ajtó. (3872)

KERESEK megvételre kisebb házat kerttel 2 szoba konyha Grigorescu környékén. „130.000” jelígre. (3866)

TÖKEBEFEKTETÉSRE alkalmas telek eladó, viz, villany van. Str. Smărdan No. 12. Bulgária telep. Ugyanóket díjazok. (3859)

ONTOTT vasat minden mennyiségben megvesz Atelier Szabó Cluj, Regele Carol 51. Telefon 1015. (3870)

ELADÓ mély „Ideal” gyermekkosci, 2 drb. éjjeli-szekrény, lámpa, 3 + 1 „Blau-punkt” beépített rádió. Str. Babes 9. (3869)

ALLAST KERES

KÖNYVELESBEN, irodai munkákban nagy gyakorlattal rendelkező és borszakmában jártas 34 éves férfi, ki 3 éve állás nélkül van, bármilyen alkalmazást keres. Cimeket a kiadóba kér. (3485)

GÉPLAKATOS, viz, villanyszerelő nagyobb háznál házmesteri állást keres. Ért. gőzfűtéshez is, szeptember 15-re. „Nagyobb ház” jelígre. (3750)

50 EVES nyug. állami hivatalnok irodai, raktárnoki, felügyelői, vagy bármely más megfelelő állást keres. „Jó munkakerő” jelígre. (3798)

KISZOLGÁLO leány keres kereskedelmi alkalmazást. Orlovski Lidia. Str. Drăgălina 116. (P 1195)

GARANCIÁKÉPES tisztességes házaspár asszony perpekt szakácsnő házmesternek ajánlkozik. Cím a kiadóban. (3854)

TUZÓNÓ állást keres. Ugyanott apólnó privát beteget is elvállal. Cimeket a kiadóba kér. (3860)

ALLAST KAPHAT

ÖNÁLLÓAN dolgozó masamőleány, valamint kézilány felvétetik. Cal. Victoriei 5. (3732)

JÓFŐZŐ szakácsnőt keresek. Regina Maria 6., étterem. (3770)

PAR száz lej garanciával rendelkező nők otthoni foglalkozást kaphatnak. Cimeket „Állandó kereset” jelígre „Jó Estét!”-hez. (3695)

KELETI szőnyeg szövőnőt keresek. Cím a kiadóban. (P 1184)

VARRÓ TANULÓLANYOK azonnal felvétetnek Model házba. Memorandulul 3—5. (3779)

PÉNZTÁROSNOT perpekt román nyelvű tudással felveszek. Román és magyar nyelvű írásbeli ajánlatok a jelenlegi alkalmazásról, kor, vallás, nemzetiség és fizetési igények feltüntetésével a kiadóba kérek. „Komoly szerény” jelígre. (3784)

KONYHAKERTÉSZ kis családú, keresetkiz azonnal belépésre. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével és bizonyítvány másolatokkal „Megbízható” jelígre kiadóban. (f 1083)

KONYHARA mindenek felvétetik. Cím: Piata Gării No. 8. Restaurant. (3822)

SZAKÁCSNOT önállót keres Str. Pasteur 28. (3868)

KÜLÖNFELEK

AKAR JÓL ENNI, INNI ÉS MULATNI? Jöjjen el a Mészáros Szövetség vendéglőjébe (Str. Anton Pan 12), ahol az első díjat nyert mediasi borból itat, a legkitünőbbben legizletesebben elkészített ételekből ehet és legjobb cigányzene mellett táncolhat. Elsőrendű pontos kiszolgálás. Szíves pártfogást kér: Szígyártó János. (f 1076)

HOLGYEK figyelmébe! Villanyondolálás lej 150, vízondolálás 20, külföldi anyaggal, vasondolálás 15. Manicúr 15, fejmosás 15 lej. Székely fodrászat, Regele Ferdinand 19., udvarban. (f 983)

ÉPÍTETŐK! Tervezéseket, új építkezést, átalakítást, renoválást, cserepezést, egolsóbban, garancia mellett elvállalom. Oásanu 74. Décsay. (3807)

EGY évig ingyen adok 1 szoba, előszoba, fürdőszobás garzon lakást 24 ezer lej építési hozzájárulásért. Confecio r. t. Telefon 869. (f 1100)

CZAGA LAJOS lakatos készít új üzleti vasredőnyöket, napellenzőket, vállal javításokat, valamint autógénheggesztéseket vidéken is jutányos árban. Cluj, Strada Dacia 7. (f 981)

OKLEVELES hegedűtanárnő órákat ad. Molnárné, Str. Bucovina 16. (3145)

KÖZPONTBAN zongora gyakorlás naponként lehetséges. Ugyanott butorozott szoba kiadó fürdőszoba használatl férfi részére. Női nagykabát eladó. Cím: Str. Iuliu Maniu 6. Házfelügyelőnél. (f 1067)

VARGA gyorstalpálójában Str. Iorga 25. divatos cipők 350 lejtol mérték után is nagy választékban. Javítás megvárható. Női talp 45, sarok 10, férfi talp 60, sarok 30. (f 855)

PRIMA házikoszt kapható kihordásra is olcsón központban, Strada Corches 12. (P 1196)

BUCURESTIBEN Strada Popa Tatu alá helyeztem át ÉTTERMEMET, ahol csó áron kitünő ardeali ételeket szolgálnak. Szíves pártfogást kér: Vass György. (B. 2)

LAKÁST KERES

KERESEK központban egy butorozott szobát fürdőszobával és konyha használatl. Eremia Aviatia Civila, Unirii 5. (379)

NOVEMBER 1-re keresek kettő szobát konyha komfortos lakást földszinten Frisch, Str. X. nopol 9. (377)

URES szobát keres 2 urilány belvárosban frdörzoba használatl. Ajánlatok Kovácsné, Strada Corches 8. (P 119)

KIADÓ LAKAS

GARZONLAKÁS 2 szoba, fürdő, butorozva, vagy butorozatlan kiadó. Avram lancu 16. (380)

2—3 ISKOLÁS leánykát teljes ellátással elfogadok. Cím a kiadóban. (372)

BELVÁROSBAN száraz, fűthető szobát kiadó. Str. Stroescu 7-f. (P 119)

KIADÓ azonnalra szoba, konyha, küllő 2 egymásba nyíló parhet-vízvezeték. Reg. Ferdinand 69. (P 119)

ÜZLETHELYISÉG műhelynek is megfelelő, azonnalra kiadó. Avram lancu 26. (372)

TELJES ellátásba veszek 2—3 középiskolás fiukat gondos felügyelet mellett. Rókat, és ref. főgimnáziumok mellett. Cím a kiadóban. (382)

KISEBB és nagyobb műhelyek kiadó Cal, Regele Carol II. 90. (385)

FIATALEMBEREK, vagy iskolásgyerekek teljes ellátást kaphatnak. Avram lancu 22. Szuterin. (383)

SZOLID hivatalnoknő lakóhoz lakást keresek belvárosi szép szobámba fürdőszoba használatl. Cím a kiadóban. (382)

KIADÓ egy szoba, konyha, Piata Unirii 6. Értekezni Reg. Ferdinand 75. (382)

KÜLÖN TELKEN komfortos 2 szobát konyha azonnalra olcsón kiadó. Értekezni Mayer, Str. A. Muresan 25. (3666)

SZOLID, szerény igényű urileány teljes ellátást kaphat. Dr. Bodorné, Băleacu 17. (373)

SZÉP, parkettes uccai üres szoba kiadó Ioan Maioreseu 4. (374)

KIADÓ különbejáratu komfortos butorozott szoba sétatéri villában. Octavian Goga 7., ajtó 7. (381)

INTELLIGENS lány keres komoly lakótársnót (400—500.) P. Unirii-n. Cím a kiadóban. (381)

1 SZOBA, konyhas lakás azonnal kiadó Motilor 54. (f 101)

KIADÓ október 1-re 1 szoba és sp (főzőkemence, vízkagylóval) Iorga 21. (f 109)

KIADÓ azonnalra 1 szoba vízkagylóval Iuliu Maniu 8. Hejja-szaion. (f 109)

FIATALEMBER 250 lejért lakást, sást kaphat. Reg. Ferdinand 89. Lázár Ugyanott szoba szabóműhelynek. Napp használatra kiadó. (377)

URILÁNY központban fürdőszobás kást, esetleg teljes ellátással kaphat gános (neolog izraelita) urnónél. Strada Corches 8., ajtó 1. (P 119)

NAPOS fekvésű butorozott és butorozatlan szoba fürdőszoba használatl kiadó. Cosbuc 3. (P 119)

UCCAI nagy szoba, konyha mellékhelyiségekkel 650 lejért kiadó. Cal. Victor 175. (384)

UCCAI napos 2 szoba, konyha, veranda. speiz. Ugyanott kis szoba, konyha kiadó. Str. Amurg 35. (385)

KIADÓ novemberre első emeleten napos oldalon három, vagy négy szobás komfortos hallos lakás. Mihai Viteazul 3. háztulajdonosnál. (383)

ISKOLÁS gyermeket teljes ellátással felveszek. Masaryk 7., Áronné. (385)

ORTHOPED kórház közelében bejárt beteg uri családnál teljes ellátást kaphat Dorobantilor 36. emelet. (386)

KÉT SZOBA, konyha fürdőszoba kiadó október 1-re kertes udvarban Motilor 7. (386)

KIADÓ négy szobás különálló luxus villa villanegyedben, kerttel havi három ezerért. Értekezni Vlaicu 4. (383)

BUTOROZOTT szoba, uccai kapu alá bejárattal szeptember 15-re jutányos kiadó. Str. Dubălarilor 6. (385)

2 GIMNAZISTA fiu kaphat lakást, teljes ellátással fürdőszoba használatl jó szülő családnál Traian 23., ajtó 4. (385)

Jegyváltás a halálban

A ház körül komor csend. A kutyák sósóhajos gyász ül. Bent a szobákban csendben ravatal... pap... koporsó és egy „hervadt virág”. Élt 22 évet. Jött a fekete zörgő csontu legény: a halál. Kaszáját megsuhintotta s az öreg Róza néni kertjéből lecapta a legszebb virág fejét. A fekete ruhás asszony bugva borul a barna koporsóra. Szíve szurva fáj. Lélekzete el-elakad, homloka sötét ráncokban jajgat a gyógyíthatatlan bánat. Meghalt. Kialudt az arany-ugáru életmécs. Megmondották az orvosok: mire megjön az ősz, s hullani kezdenek a sápadt lombok: nem lesz többé. Így történt. Egyetlen gyermekemet — minden reményemet elvesztettem. Itt állok a nagy áletpusztában. Köröttem omlik a kőd a hegyekre, a faágak csonkán merednek, mint lidérci karok a hervadt őszbe. Elment, itthagyt... Most is látom, esténként kezébe vette a krisztus-keresztet s átszellemülten imádkozott, hogy völégényét viszonlássza. De sóvárgó szívének könyörgő dobogása nem vert visszhangot a csillagok között. Örökre lezárt két fekete szemét — többé nem látja a lombok hullását, a rózsabimbó feslését. Szemgolyója mozdulatlan és üveges. Laciról, a halott menyasszony völégényéről már három éve nem jött semmi hír. Elnyelte a nagy nyüzsgő embersűrű: Amerika. A lány az álmok tüzen szénné égett. Az epekdő várakozás ezer szomorúsága szívében kifújta az életlángot.

Halkan harang kondul. A pap befejezi a gyászbeszédet. A koporsót ráhelyezik a paraszti ökörszekérre. A nap busan felhők alatt bujkál. Sirnak a hegyek. Jajgatnak a völgyek. Az ősz, a mulandóság hege-olijén temető-dalokat játszik. Bontják a ravatalt. Elöl megy a pap. Utána a sok síró asszony. A gyász-kocsi döcögve ide-odareng a keréknyomokon... A harang busan bong, a koporsón a virágszirmokat szél borzolja... Nincsen további elhervadt virág — most jön az éhes tátottszájú rög s elnyeli a hervadt, hideg szirmokat.

De hirtelen összesugnak a gyászmenetben az emberek. A gyengelelkű asszonyok szivgerezdjén dob benetbe fagy a vér. A pap s a kántor összedugja fejét. A gyász-szekér előtt nagyot pislognak az ökrök. A döbbenetes érzés átfutott a gyászolókön... Né, hogy reszket az örömtől, ég a vágytól, hogy párját forró, csók-szomjas szívére ölelje...

Szeme mosolygós, ereiben énekel a vér. Zsebében hozza a jegygyűrűket. Lelkében sutog a boldogság: holnap megcsináljuk a kézfogót... Mig így ujjong a völégény — lassan a menet eléje ér. Csendben, alázattal kalapot emel... imát mond a halottra, de amikor meglátja a tipogó, elcsigázott Róza nénit, az Erzsike anyját, szívében felsikolt a félelem. Testét hideg veríték önti el. Hátán átkigyózik a döbbenet s fal-fehéren a sorvégén sántikáló szomszédától megtudja könnyes sugdosások között, hogy meghalt Erzsike... Öt temetik... lelke üdvösségéért szólnak a harangok. Kezét görcsösen ököibe szorítja, ajka vértelenül válik s lassan odatámoxyog Róza néni mellé. Szeméből megerednek a könnyek, kezében elfeketedik a menyasszony-csokor, sápadt arcát beletemeti a rózsákba s tántorogva megy a temető felé... Már ott vannak a temető-kapuban.

A fák lombot ejtve bólogatnak. A madaraknak nincsen dala... félelmetesen tátong a sir szája... még egy pár perc s a koporsó eltűnik az örök sötétben... A falu gyászoló népe rögtön dob a koporsóra, a harangok elhémulnak s Erzsike már lent pihen a zavartalan csendben a friss sirhant alatt... A sirások ke-

resztet vetnek a hantra, az alkonyra hívös este jön s sápadtan fejküket az ég kékjéből elődugják a pislákoló csillagok.

... Másnap úgy déltájon a falu pirájánál bekopogtatott a temetőőr s ijedve jelentette, hogy Laci urat halva találták Erzsike sirján. Balkezeben görcsösen szorongatta a meny-

asszony-csokrot... jobbkezeben egy fényképet Erzsikétől, amelyre ez volt írva: „Sirig tartó szerelmünk emlékére adom az én Lacikámnak, ha szíved az enyém, nem hagysz soha el és követsz minden léptemben... élve és halva...”

(Gyallay Pap Sándor.)

Zergék és medvék országában

Egy természetbarát megfigyelései

Vannak még területek, ahova az emberi kultúra a nagy Természet ősi arcúlatára még nem nyomta reá sok tekintetben romboló jellegét. Az előrelátó amerikaiak idejekorán mentették meg nemzeti parkjaikban a kipusztulófélben levő bölényt. Ezzel szemben a kulturájukra annyira büszke európaiak 1918-ban az orosz-lengyelországi biavoiesiai erdőségek-ből nyom nélkül pusztították ki az utolsó európai bölényt, ami egy dics-telen irtó hadjárat szomorú eredményeként tudható be. Gépfegyverrel és katonafegyverrel kipusztítani egy megjelenésében is az ősi erőt jelképező állatot, gyarló emberi tulajdonságokra vall.

Erdők által koszorozott Kárpátok természeti szépségeiben leggazdagabb, emberi kultúra romboló hatásának európaszerte még legkevésbé kitért terület: a Retyezát, ahol sok olyan természeti emlék található meg, ami méltán megérdemli figyelmünk legalább is pillanatnyi időre való odairányítását. Ha Hateg felől vonattal közelítjük meg ezt a legtöbbször fellegek által körülvett természetes sziklavárat, első pillanatban is feltűnnek azon különleges formáik, amik más hegyeinkből hiányzanak. Geológiai alkata, felszínén lezajlott jegesedési folyamatok utómaradványai olyan pazar szépségeket nyújtanak, melyeket még csak a rajta levő élőlények tesznek romantikusabbá. A letűnt és mozgalmass jégkorszak tetszhalottját látod, amiből csak a lélek hiányzik, vagy talán benne is van, különös sóhajtozását akkor hallod, mikor a zugó, gyászdalokat bugó viharok, merész ormait s az ezeket összekötő éleket ostromlják.

PISZTRANGFOGÁS MŰ-LÉGGYEL ÉS MÉRÉGGEL

Általában véve tudnunk kell, hogy minden havasi zónában eredő patak régi örökségeként tartogatja a Havasi pisztrángot. Ezt egy a Retyezát patakjaiban, valamint tengerszemeiben bőséggel megtalálható. Mikor a halászat gyakorlása felől érdeklődik az ember, kétféle választ kap: egyik a hivatalos, ami a törvényes keretek között való halfogást magyarázza, míg a másik a havasok benszüllöttje, kinek sem ideje, sem pénze, sem kedve nincs az engedély kiváltására, szákszámra ökörfarkkórót gyűjt s annak vizben való püfölésével a halakat elkábitja. Hiába biológiai törvényszerűség, ahol vagyon és érték van, ott úgy látszik a ragadozó ember is megjelenik.

PARBAJ A FENYVESEK KÖZÖTT

Ősfenyvesek korlátlan ura, a törvény által sokszor tulságosan is megvédett medve. Havas alján lakó ember alig várja a havasi legelők kizöldülését, hogy szarvasmarhái tartásának nyomasztó terhe alól megszabaduljon. Odafönt már várja az

éhes bocsai által kísért anyamedve. Az egyoldalú párba kezdődik a legyőzött háziállat bögésétől megijedt társai szanaszét rohannak. A károsult gazda hiába megy panaszzal, mert elrablott tehenéért, vagy ökréért kártérítést nem kap. Ellenben a terület tulajdonosa a medvék darabonkénti lelövési jogáért 50 ezer lej (ötvenezer) lejt vesz be. Így fest a helyzet 1936-ban, a Természet ezen szép emlékéből üzletet csinál, még ideig-óráig a törvényt készítő ember.

VADORZAS ÉS VADÓRZÉS

Van a nép gyermekei között olyan aki betegesen szereti a havasok ősréngetegét, benne jár, szerelmese a kőnek, viharok, erdőnek s mindennek, ami ősi, amit még nem hajtotak a rideg üzleti számítás igájába. Puskáját odvas fa védi az esőtől, tudományát nem adja holmi szobatudós porlepte értekezéséért, életét drágán adja s ha az elvesz, társa, vagy fia, testvére gondoskodik elégtétel szerzéséről. Okos vadász elkerüli az erdőben fa mögé rejtőző árnyakat s ha véletlenül össze is találkozik vele, úgy tesz, mintha nem tudná miről van szó, mert hiszen, amíg vad van, addig vadász is lesz.

Van azután egy másik fajta ember is, amelyik zöld vadóri kalap alól ideális szemmel, de erős akarat-tal szeretné megvédeni kenyéradó gazdája érdekeit.

Téli időben, mikor fehér hó borítja a Retyezát rengetegét, vadnyomok mellett sok helyt emberei nyomok is láthatók, nyomon azonban embert fogni kegyetlen mesterség. Legjobb módszer a véletlen s tény: leg ez hozza a legváratlanabb eredményeket. Az elmúlt években a fenyvesben ropogó tűz három vadászó éjszakázását messze elárulta. Árnyékatól meg nem ijedő vadőr lepte meg őket, megadásra szólítva fel

őket, ezek fegyverhez nyultak, azonban a következő pillanatban a vadőr puskája eldörrent s az egyik vadász holtan esett össze. Aznap vadászeredmény a vadászok által lőtt 1 vaddisznó, 1 zerge, 2 nyest és a vadőr által meglőtt ember.

Sokszor évek múltán korhadó fa-levelek közül emberi csontok fehér lennek ki, rongycafatokból, rozsdás holmiból, eltűnt erdésznek tragédiáját állítják össze.

SZÁLL AZ ÉNEK SZAJRÓL-SZAJRA, SZÁLL A MADAR AGRÓL-ÁGRA

Igy száll a zerge is szikláról-sziklára... Az afrikai expedíciós filmeknél már hozzá vagyunk szokva, hogy száz meg száz állat hemzsegen szemeink előtt. Ha nem is százával, de az Urnak 1936-ik évében még tízéves láthatjuk nyáron vörös, télen pedig feketés színű, rendkívül kellemes benyomást keltő állatokat. 2000-től egész 2500 méter tengerszint magasságig, ahol fás növényeink már nem tudnak megélni, csak mindössze az arasznyira megnövő Rhododendron-Havas szépe képviseli a cserjenemű növényeket, itt találjuk az embertől tulságosan nem féltő, legelésző zergéket. Ha meglepjük őket, hosszantartó nyöszörgős hangot hallat. Egyiket fényképezőgéppel elé sikerült belopni, míg a másik vadul vágta a sziklás oldalon felfelé. Szomorú szívvel hallgatjuk egyik benszüllött embertől, hogy a nagy urak egy zerge lelövéséért 5000 lejt fizetnek, a vadászok pedig semmit.

Több napi barangolás után elfáradva bár, de a viszontlátás reményében hagytuk el a pisztrángos tengerszemek meredek sziklacsucokkal körülvett hegyvilágát.

Dr. Ferenczi Sándor.

Iskolai Egyensapkát Egyenruhát Egyenkötényt Torna felszerelést

Intézeti Paplant Madracot Ágyneműt Fehérneműt Vászónarut

Iskolásoknak rendkívül olcsón árusítunk

Hercules áruháza

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 9.

(Szemben a volt helységünkkel)

Csak Szaküzletben vásároljon!

Visszafelé az időgépen.

Fehér kendő, damaszt kendő, a any tányér ezüst tányér...

Legutóbb, fenti cím alatt elmondtam: mint és hogyan rendezte be a régi ember a maga lakását, milyen butorai voltak, milyen szőnyegek akör, amikor még — ha teszem fel Budapestről Bécs városába indult, háromhetes utra készült el — szóval, amikor nem, hogy nem sietett és rohant, hanem egyszerűen csak cammogott az élet. Amikor azonban ép úgy nem volt jó a jelen, mint ma, s amikor a „jobb volt régen”-t ha nem is olyan joggal, mint mi. de éppen úgy emlegették.

DURVA DESZKA. FINOM KENDŐ

„Fedő kendőt”, vagy ahogy ma nevezik: abroszt a XIII. században találunk először a durvára ácsolt deszka asztallapon és a XVIII. században Franciaországban már általános szokássá is vált. Young Arthur azt írja 1790-ben, hogy a francia nevelésének tartaná, ha nem abroszon enne, annyira, hogy még egy kőművesnek is meg van a maga „fedő kendője” és a villája. A vendéglőben frankhonban még a legszegényebb utas asztalára is tiszta abroszt tesz a pincérleány.

Az asztalkendőt már jókor elkezdi beszegni és megjelölni, 1409-ben egy varrónót alkalmaznak a francia királyi udvarnál arra a célra, hogy az uralkodó asztalneműjét beszegje és a lilomot behimegze.

Damaszt asztalneműt a XV. században tesznek először az asztalokra. 1582-ben az amiensi szövök megjavítják a minőséget és a XVII. században a Graindorge család művészi tökéletességre fejlesztési módját. Andre Graindorge, az apa még csak virágokat és kockákat szó bele, de fia, Richard már mindenféle mintákat készít, állatokat, cimereket stb. Az ipart azonban Flandria és Hollandia emelik utolérhetetlen színvonalra, úgy, hogy egy 1662-ből származó kimutatás szerint Flandria egy év alatt 11.000 rőf damasztot szállít Franciaországnak abrosz és szalvéta készítésre.

ABROSZ, MINT RANGJELZŐ

A XV. századtól kezdve a széles abroszok használata csak a királyok hercegek, uralkodók kiváltsága volt. A főuraknak már egyszerűbb abroszokkal kellett megelégedniük és fejvesztés terhe mellett volt eltüntetni számukra az ugynevezett dupla abrosz használata, mely csak a XVI. század vége felé megy ki a divatból. Ebben az időben két abroszt is használtak már, mert a törvény rangjelző rendelkezéseit lassan teljesen mellőzték a gyakorlatban. Az egyik abrosz egyszerű volt és rövid, a másik nagy, széles és igen finom damasztosított vászondarab, melyet művészi módon hajtogattak fodrosra olyformán, „hogy hullámozó palástot ábrázoljon, melyet gyenge szellő fodrosít”. (mert a ráncok közé puffocskát helyeztek). De ez is igen rövid életű divat volt.

A szalvéta csak a XIV. században jelenik meg s ekkor is eleinte csak gyermekek részére, melyet, mint ma is, álluk alatt erősítettek meg. Mikor azután a szalvéta használata általános lett, a felnőttek is alkal-

mazták és mint említettem, a válon, a balkaron s az ölben tartották. Az asztali fehérenemű szépségére igen nagy gondot fordítottak és gyakran meg is illatosították rózsavízzel, levendulával és székfűvel.

EGYSZER ENNI NAPONTA: ANGYALI ÉLET

Az emberek, akiknek idejük mindig volt elég, életük jó felét evés ivás között töltötték el. 1350 körül ez a szokás annyira elharapódzott, hogy mindennapos volt az, ha valaki

halálra ette és itta magát. 1393-ban egy névtelen író fenmaradt levelében a következőket írja: napjában egyszer enni: angyali élet. Kétszer naponta emberi lenne, háromszor, négyszer, vagy többször, már állati tulajdonság. Egy ugyancsak ismeretlen olvasó, akinek ez a levél a birtokában volt, 1408-ban dátumozva, a következő megjegyzést teszi hozzá: szegénynek mindig kólikája volt, nem csoda, ha irigyelte másoktól az ételt.

Vagyonok az asztalokon

A XII. században divatba jött, fazekasok által égetett, durva mázu edényeket oszakhamar az ezüst váltja fel és el lehet mondani, hogy a legnagyobb és legkedveltebb fényűzési, asztali cikkek egyike mindig az ezüst nemű volt. A XIV. századtól kezdve már a jómódu francia parasztnál is lehetett ezüst edényféléket találni, melyek között igazi műbecsrel bíró darabok is akadtak. Általában azonban megelégedtek a fa és agyagedényekkel is.

Az ezüst edények nagymértékű elterjedéséhez az a tény is hozzájárult, hogy a nemesség nem foglal-

kozhatott kereskedelemmel, kölcsönt tehát és készpénzt ritkán szerezhettek azonnal, arra törekedtek tehát, hogy minél nagyobb értékű ilyenféle ingó vagyonnal lássa el magát, mert ezt könnyen értékesíthette, magával vihette, eláshatta stb. Mint ahogy manapság hadi és államkölcsönt jegyzünk, úgy rendelték meg annak idején az aranyműveseknél az ezüst- és aranytálatokat, melyeket a pohárszékbe rakosgattak ki. A kielégített hiuság pótolta azután a kamatokat.

Óriási számok nemes ércekben

Magának V. Károly francia királynak igazán kincseket képviselt ebbeli vagyona. 2268 darab tömör aranytála, 4944 arany tányérja, 10692 ezüst tála, 22680 ezüst tányérja stb. volt, amelynek jórészt a katolikus egyház látta hasznát, mert a végén mindent örökölt tőle.

XI. Lajos ájtatos hevében megígérte, hogy St. Martin de Tours sirját ezüst ráccsal véti körül, de persze nem a sajátjából, hanem a célból végrehajtókat (ő boldog idők) nevezett ki, kik minden található ezüstneműt összeszedtek Páris-

ban és Franciaország többi városai-ban. Ez az eljárás az áhitat keilő kifejezése mellett rengeteg hasznát is hozott neki, mert az érdemes szent ezüstrácsa csak 200.000 frankot tett ki, de a királyi kincstár termei színültig megteltek a maradékkal, amit a történelem szemére is vet a ravasz uralkodónak. Igaz, hogy a nép se volt egészen ostoba, mert volt esze, hogy elásva elrejtse ezüstjét, ha csak tehette. Ez az eljárás azonban később igen eredeti módon bosszulta meg magát.

Országos szerencsétlenségek az ezüst miatt

Amikor XI. Lajos után XII. Lajos a trónra lépett, a nép fellélegzett és kiásta ezüstjét, miáltal oly tömegben került egyszerre felszínre, hogy Jean de Rely országos szerencsétlenségnek mondja. XII. Lajos azután attól való félelmében, hogy az ő vagyona is értékét veszít, eltiltotta az ezüstedények készítését. Ismét fellendül ez az ipar 1600 elején és 1670—85-ben olyan arányokat ölt az ezüst és az aranyba fektetett holt tőke, hogy alig van pénz a forgalomban. XIV. Lajos kénytelen is volt eltüntetni az egy unciánál nehezebb aranytárgyak készítését. 1709-

ben a király lemond ezüstneműiről, amiket közönségesnek tart és porcellánból étkezik, 1759-ben pedig annyira megritkult az ezüst, hogy a királyi udvar az inasok bérét sem tudta kifizetni és bizonyára irigykedve gondolt vissza a múltba, amikor nem volt probléma a bérfizetés, mint ahogy a ma embere is elmereng azon, hogy régen gyakoribb volt a rántott csirke uborkasalátával, mint ma a száraz kenyér, pedig ez hála a humanizmus áldásainak, ma igazán bőven kijut az alsó tízmilliárdok számára.

(myt.)

HAJSZA

A BRAZILIAI GYÉMÁNT-MEZŐKÖN

Írta: MÁCNÁSY TIVADAR
„Jóestét” eredeti regénye.
(Utánnomlás illus.)

41.

— Most beszélhetünk a dologról sennor, — szolt az ezredes — és leült az asztalhoz. — Katonáim elő nem szabad pénzzel dobálózni, — folytatta és vékony cigarritót vetett elő.

Fossado és a két testvér szintén leültek és cigarettára gyújtottak.

— Mit érnek az ön tehenei? — kérdezte az ezredes.

— Fejenként két pesót. — szorja orszá- ilyen kötöt- meny- lan p- aira- bórér- get- hang- gött- zódés- Min- több, mon- a leh- és né- előn- bat: tikus- tetten- bet a- is jó- berel- gok- pedig- lyosi- ségét- meg, diplom- rencs- késők- egész-

— Megvan örülve? Azok a hizot állatok két pesót?

Fossado mosolygott.

— Engedje meg, teheneim annyit érnek, amennyira én becsülöm őket.

— Ah, ön tönkre tesz engem, — szolt az ezredes és újra leült.

— Nem értem...

— Képzeld el, minden katonámnak kell adni legalább két pesót, hogy hallgassanak, mi marad nekem?

— Legyen három tehenenkintr — szolt némi gondolkodás után a gazda.

— Legalább öt.

— Négy, de többet semmiesetre sem adhatok.

— Valami ráadást még.

— Jó, mondjuk két hordó bort.

— Hm... hümmögött a tiszt — milyen?

— Vínó blanco.

— Jó lesz, hol a pénz?

Ambrosio Fossado kiszámolt hatvannyolc pesót az asztalra, majd kis gondolkodás után melléje tett még kettőt.

— Ezt a két számárért.

— Rendben van — szolt az ezredes, zsebre vágva az összeget — tudam, hogy urakkal van dolgom — és felállott.

— Tom — szolt a gazda a fekete szakállához — eredj, adass ki két hordóval az uraknak.

— Isten önökkel sennores — köszönt el az ezredes és kilépett Tommal együtt a szobából.

— És most siess — szolt Fossado Joséhoz — mert csak most kezdődik a komédia. Ezek a gazemberek meg fogják kísérelni elvinni teheneinket is. Szólj Guarrának, hogy hajtsák ki azonnal a földekre, a bánán közé.

José elszaladt és az öreg gondosan bezárta az ablakot, majd ajtóit is, követte őt, ki az udvarra, a veranda elé, ahol a kilenc katona izgatott és halk beszélgetésbe merült az ezredessel.

Két néger a két hordó bort gurította elő a pince felől.

Az ezredes meglátta Fossadot és feléje fordult:

— Hamarabb is megmondhatta volna, hogy tehenei betegek, kán volt ennyi időt elvesztegetni.

Az öreg szívélyesen válaszolt: (Folytatjuk.)

CENZURAT

ME VEGETALE VITAMINISÉE Dr. BERNER

lejobb arcápoló creme. Garantiáltan
bigany és avóanszermes.
„SAVON VEGETALE Dr. BERNER”

a legfinomabb neutrális
SZAPPAN.

Használja ezen készítményeket, arca üde, bársonyos és fiatalos lesz! Creme bevezetési ára Lei 60. — Szappan bevezetési ára Lei 16. Minden gyógyszertárban, droguériában és illatszertárban kaphatók. Megrendelhető az „Agentia Bellissima”, Targum ures utján is.